

24373. II C 92

BUKVICE

polne

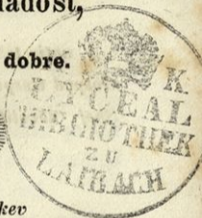
molitev in lepih naukov

za

manji in veči mladost,

kakor tudi

za odrašene ljudi dobre.

Poleg nemških bukev

P. EGIDJA JAJSA.

(Četertiga natisa.)

V Ljubljani 1861.

Na prodaj per **J. Giontini-tu.**

*V natis teh bukev so milostljivi Knez
Gospod Gospod Anton Alojz, Ljubljanski
Škof, dovolili 25. Rožniga cvéta 1844.*

Predgovor.

Ljuba mladost!

Ná bukvice vse za-te spisa-
ne. Kar je v njih pisaniga, vse
lahko uméš in k svojimu pridu
oberneš, če le vse vkup vzameš
in dobro preudariti hočeš.

Bukvice polne lepiga podu-
čenja so. Povejo ti, kaj imaš
pred vsim vediti, — pa ne le
vediti, ampak tudi, kaj storiti
in kaj opustiti. *Naukov* je nar
pervo treba; té si imaš zlasti k

sercu vzéti, de ti bo tudi molitev bolj iz serca šla.

Molitevne bukvice so — tode dobro vedi! ne le za molitve prebirati; — to bi ne bilo moliti. Moliti se pravi, kakor že veš, svoje misli k Bogu povzdigniti — *iz serca z Bogam govoriti*. Zató moraš tudi dobro preudariti in premisliti, kaj bereš, kaj z Bogam govoriš; drugač tvoja molitev Bogu ne dopade in nič ti ne pomaga!

Pisane molitvice ti le *misliti* pomagajo; *napeljevati* te morajo, kako imaš tudi brez bukvic z Bogam govoriti.

Ti si moraš — de tako rečem

— svojo molitev vselej sam narediti tako le:

„Če kaj bereš, kar tebe zlasti zadeva ali ti serce ogreje, pojenjaj brati in pomisli, kaj si doslej storil — kaj boš v prihodnje delal. Pristavi v mislih, kar samo ti vediti ali občutiti moreš; — prosi Boga odpušenja grehov in prosi ga pomoči, de boš tudi svoje dobre sklepe spolnil“. Tako se pravi prav moliti.

Vtisni si to, o mladost! dobro v glavo. Navadi se zgodaj pri molitvi misliti; vedno ložej te bo stalo — potém boš vedno bolj sam na sebi zvedil, kako res je: *De, kdor dobro móli, tudi dobro šivi.*

Preberi saj enkrat cele bukvice, de boš vedil, kaj je v njih pisaniga. Sicer ni nobena beseda odveč v njih, pa vender boš marsikaj našel, kar ti bo ljubši in koristniši. To tudi večkrat beri, zlasti per sveti maši.

Ne beri pa vedno enih molitvic, zlasti pri sveti maši.

Beri in pomisli pa tudi, saj dva- ali trikrat v letu, kar v tem predgovorčku bereš — kako se imaš tih bukvic poslužiti in delaj tako, kakor ti svetujem. Po tem ti bo Bog gotovo tudi svoj žegen dal. Jez ti ga tudi prosim — še ti zame moli!

Zjutranja molitev.

Z Bogam začni, z njim nehaj,
In peršel boš v sveti raj!

Kadar te pokličejo, urno vstani. Če se boš dalje pomišljeval, težej te bo stalo vstati. Potém ko vstaneš, naredi pobožno sveti križ in misli na Bogá. Bodi sramožljiv, kadar vstajaš in se oblačiš; Bog te vidi. Ne hodi poprej med ljudi, preden si tako oblečen, de se smeš spodobno med ljudi perkazati. Vsako jutro poklékni in moli pobožno:

 Bog! k tebi naj se perve moje želje povzdignejo. Ti si moj Gospod in Oče; jez Tebe

molim; serčno se ti zahvalim, de si me nocojšno noč tako dobrotljivo ohranil in s spanjem pokrepčal. Ti, o Bog! mi zopet en dan življenja pervóliš, de veliko dobriga storiti in vedno boljši biti zamorem. Perzadeti si hočem tebi kakor pokorno dete dopasti, pobožno, pridno in z vsimi ljudmi dobro in v prijaznosti živéti. Dodéli mi, o Bog! k temu žégen in pomoč.

Jezus, moj božji učenik in odrešenik! danas hočem večkrat premisliti, kaj si ti stóril — in kaj bi v téh ali unih okolišinah stóril. Dodéli mi pomoč, de ti bom po poti naslédoval, ktero si nam v nebésa pokazal.

Tudi po tvojim zgledu, o prečista devica Marija! se hočem ravnati, pohlévnno živéti, se vsih gréhov čisto varovati in se tagiga življenja pervaditi, de bo imel Bog dopadajenje, ljubi angeli in svetniki pa veselje nad menój.

Ne nauči se pa té molitvice po besedah iz glave, ampak po zapopadku, de jo boš tudi takrat moliti znal, kadar ravno bukvic ne boš pri rokah imel. Vselej moraš bolj iz serca kakor iz bukvic moliti. To per vsih molitvah velja.

Pomisli potém tudi, kaj si se ta dan dobriga storiti in kterih grehov se zlasti varovati naménil. Potém pa pojdi v božjim iménu in stori, kar ti tvoji starši in zapovedniki vелеvajo, ker to Bog tako hoče.

Kako se imaš domá obnašati.

Spoštuj svoje starše in vse svoje zapovednike po dolžnosti in bodi jim pokóren. Ne daj si kaj dvakrat velévati, ne mermraj in ne napenjaj šóbe, če te kaj težko stane. Opravi vse pridno, kar imaš opraviti.

S svojimi brati in sestrami bodi dober, prijazen in postréžen; kregati in prepirati se z njimi se ne spodobi. Še manj pa smeš druge tolči, zasramovati ali jim sicer kaj žaliga storiti. To čerti Bog in ljudjé.

Tudi s posli živi dobro in mirno — ne bodi terdoserčen ali svojeglav. Za te in za tvoje starše morajo terdo delati in si kruhek velikokrat kervavo zaslužiti; torej jim ne déljaj tudi ti težáv.

Ako zamoreš kakimu družimu poslužiti, za-nj kam iti ali kaj storiti, stori vse z veseljem. Postre-

žno déte bi dostikrat lahko namesti starih ljudi kaj storilo. Kako bi to Bogu in ljudem dopadlo!

Kar iz ljubezni ti storiš,
Bogú vse to ti narediš.

Če doma, per bratih in sestrah ali per poslih kaj napčniga vidiš ali slišiš, to staršem povej, de jim bo mogoče napčnost odverniti.

Per delu.

Le vesélo
Prim' za délo;
In nikol' ne bo težkó,
Ker ti Bog pomagal bo.

Per jedi.

Zahvali se pred jedjó in po jedi Bogu za vse, kar ti dá. Bodi s tem zadovoljin, kar imaš, in misli, de je veliko revnih in dostikrat še bolnih ljudi, ki imajo kaj slabšiga

ali pa celo še nič jesti nimajo. Daj jim od svojiga kaj, če zamoreš in smés.

Kadar k molitvi zvoní.

Misli na Jezusa in na njegovo presvéto mater. Skleni po Jezusovim uku živéti in tudi v vsih rečéh voljo božjo spolnovati, kakor Marija. Ponovi dobri namen, vse storiti, kar je božja volja in kakor Bog hoče.

Kadar ura bije.

Misli:

Zopet je ura minula! — Kako sim jo preživel?

Zopet sim eno uro bližej groba. Kako bi bilo, ko bi precej umréti mogel?

Živi le po božji volj',
Smert se bal ne boš nikól'.

Kadar si kaj napčniga storil.

Oh, že spét sim se pregréšil! Ljubi moj Bog! žal mi je! — Nikdar več ne bom kaj taciiga stóril!

Kadar napak kaj storiš;
Glej, de nič več ne grešiš!

Ob času skušnjave in nevarnosti grešiti.

Bog me vidi! Bog vse vidi in vse vé! Ali bi pričo njega smel kaj hudiga storiti? Nikdar ne. Bog me tega vari! Moj Jezus, daj mi pomoč!

Kogá se imaš zunaj doma varovati.

Ne postopaj in ne vlači se po ulicah. Idi svojo pót in kar imaš

storiti, ročno opravi. Ne pečaj se s tacimi otróci, ki se prepirajo, ali ki so prederzni in razujzdani.

Ovce se je bát', ki grinte imá;
Ogibaj se je, kolikor se dá.

Ne potikaj se z družimi po kó-
tih; ne skrivaj se pred ljudmi. Kdor
se nima nič bati, se mu tudi pred
ljudmi ni treba skrivati. In Bog —

Bog tebe vidi, kjer kol' češ biti,
Zató se varvaj le ga razžaliti.

Ne dotakni se nič ptujiga; ne
jemaj nič, kar tvojiga ni, ne sadja,
ne vénarja, ne celo nič.

Ne pertergaj nič, in nič ne skri,
In misli, de, kar najdeš, tvoje ni.

Od zaderžanja v cerkvi.

Bog je v nebesih in na zemlji
in povsod, povsod zamoremo svoje
serca k njemu povzdigniti in moliti
ga. V cerkvi je pa Bog v presve-

tim rešnjim Telesu zlasti k našimu zveličanju pričujoč. Hišo božjo imenujemo cerkev, ker v nji Boga molimo in svetnike častimo, in v nji ne smemo nič družiga delati, kakor s pobožnim duham v Boga misliti — moliti.

Ne govori tedaj nič v cerkvi in ne poslušaj nikakoršniga blebetanja; pojdi, kolikor deleč moreš, od tistih, ki radi govoré in so nemirni. Ne igraj se z mólkam (rožnim kran-cam) ali z družimi rečmi; ne oziraj se nespodobno sem ter tje; ampak s pobožnim in pohlevnim zaderžanjem drugim lep zgled daj.

Svoje oči in svoje misli boš ložej berzdal, če boš iz kakih bukvic molil. Vzemi tedaj molitevne bukvice v roko in vzemi si vse, kar bereš, dobro k sercu.

Ne dirjaj divje iz cerkve, ampak tiho in spodobno pojdi domu.

Večerno opravilo.

Z Bogam začni, z njim nehaj,
In peršel boš v sveti raj!

Moj Bog in Oče! serčno se ti zahvalim za vse dobrote, ktere sim današnji dan od tebe prejel. Ti nikoli ne nehaš, naš Oče biti in nas z dobrotami zakladati. Ko bi le jez tudi pokorno dete bil in tvoje darove dobro obračal!

Tukaj pomisli, kako si dan preživel, če nisi kaj hudobniga storil; kako si se v cerkvi, domá, zunaj doma, proti svojim staršem, bratom in sestram ter drugim ljudém obnašal. Spoznaj svoje pregrehe ter moli:

Vsigavédni, sveti Bog! Oh, tak' sim tudi danas ravno tiste

pregrehe, tisto krivico stóril! Žal mi je, in odpušenja te prosim, moj Bog in moj Oče! V prihodnje se to ne bo več zgodilo! — Žegnaj me, o Gospod! in varvaj me nocojšno nóč, de se jutri poboljšati, in kar sim zamudil, zadostiti zamorem.

Jezus, ti moj Gospod in Odrešenik! usmili se me in daj mi pomoč, de bom v prihodnje tvoj nauk in tvoj zgled bolj k svojimu pridu obračal.

Marija, mati mojiga Odrešenika! vsi svetniki božji! hvalite Bogá za mene, ker zdaj počivam.

Daj, o Gospod! de duše vérnih kmalo iz vic v tvoj sveti raj pridejo; daj jim večni mir in po-

koj in večna luč naj jim svéti.
Amen.

Zdaj pa hočem zaspati! Zdaj ne bom mogel sam na se paziti, tudi sicer nihče ne, ker je nóč in vse v miru počivat gré. Tode ti, ljubi Oče! boš za me skerbel. V tvojim varstvu bom z mirnim sercam počival. Amen.

O Bog, ti češ bit' Oče moj,
Jez sim pa sleherni čas tvoj!
V tvojim imen' zaspim nocoj!

Bodi čist in sramožljiv, kadar se izslačiš in v posteljo greš.

Prosi starše, de ti posteljo posebej dajo.

Če moraš per družih ležati, se mirno in tiho zaderži; ne suj in ne draži jih, in tudi njim se ne daj sovati in dražiti.

Pomisli, Bog má tudi v nóč' oči,
In On vé vse, kar se po nóč' godí.

Kako se imaš ob nedeljah in praznikih zadržati.

Te svete dneve imaš tudi ti praznovati, to je, s svetimi in pobožnimi djanji posvečevati.

K posvečevanju nedelje gré zlasti farna služba božja, sveta maša in

Poslušanje pridige.

Pridi tedaj k pridigi, kadarkoli moreš. Poslušaj jo z vso pazljivostjo in pobožnostjo — *božja beseda je*; od Boga pride in k Bogu pelje.

Dobro si v glavo vtisni, k sercu vzemi, kar mladost — kar tebe zlasti tiče. Iz vsake pridige zamoreš kaj nase obrniti; in en sam dober uk dobro k sercu vzét, je semen-sko zerno, ki v dobro zemljo pade in stotérno obrodi.

Popoldanski keršanski nauk

ti je ravno tako potreben in pa še bolj koristen, kakor pridiga.

Pridi ga tedaj poslušat, kadar ti je mogoče.

Pridi tudi, če več v šolo ne hodiš, pridno *v nedeljsko šolo*.

Koliko dobroga in koristniga lahko tam slišiš in se učiš. Misli:

Kdor kaj vé in zná,
Velik' ljudém veljá.

Ob nedéljah in praznikih ti je perpušeno se tudi nedolžno razveseljovati; tode veselje mora nedolžno biti, če ne ni veselje. Oh! kolikrat se pa ti sveti dnevi s pregrešnim veseljem omadežvajo! Kolikokrat se v téh dnevih več hudobniga stori, kakor cel teden!

Beži pred vsim in sovraži vse potém, kar bi ne bilo sramno in spodobno; vari tudi druge, kolikor

moreš, de kaj taciga ne storé. Bój se postopanja, ki je začetek vsih hudobij. Glej, de se boš tudi popoldne in domá s kakim koristnim opravkam vadiš.

Vadi se pisanja. Veliko jih je, ki so se lepo pisati učili, pa pozabijo vse, ker malokdaj ali pa celo nikoli več ne pišejo. Ali to ni škoda?

Nekteri se pa še celó branja odvadajo. Kadar nehajo v šolo hoditi, malo kdaj bukve v roko vzamejo; branje jih ne veseli: zakaj? ker ne berejo prav in dobro — tako, de bi umeti in rabiti mogli to, kar berejo. Potém pač ni čuda, de malokdaj ali celo nič več ne beró.

Vadi se večkrat branja — beri zlasti ob nedeljah in praznikih sledeče

Nauke in premissljevanja.

Bog.

Boga, nar večji dobroto, svojiga nar boljiga očeta, prav spoznavati, naj bo tvoje nar pervo, nar ljubši perzadevanje.

Res je, de Bogá ne moremo viditi in noben človek ne more prav zapopasti, kaj je Bog sam na sebi; kaj je pak za nas, ali kaj nam je od Boga vediti potrebno, de nam je mogoče ga prav častiti in ljubiti, in nam dobrim, pobožnim biti in nekđaj zveličanje doseči, to zamore tudi otrok že vediti.

Saj imaš oči. Odpri jih in ozri se okrog sebe! Ti vidiš nebo in zemljo, vodo in suh svét, polje in gojzde, ljudi in zverine. Kdo je li to vse naredil? Ali se je morde samo naredilo? Ali so mar ljudjé

to vse naredili! Niso ne, Bog je to vse naredil! On je s svojo vsigamogočnostjo to vse vstvaril. Zató ga tudi *stvarnika nebes in zemlje imenujemo*.

Bog je vse vstvaril. Glej, kako je vse tako lepo in koristno napravil. Vzemi le prvo cvetlico v roko in dobro jo poglej: tako nježna in lepa je, de bi je noben človek take narediti ne mogel. Poglej samiga sebe; kako umetno je Bog tvoje oči, tvoje roké in tvoje nogé naredil! Kako lahko z očmi zamižiš, pogledaš, jih obračaš; koliko lepiga in dobrega lahko z njimi vidiš! Kako perpravne so lahko tvoje roke in tvoji persti, če jih hočeš v naučenji mnogih reči pridno vaditi! Le sam pomisli!

Bog je *vse prav dobro naredil*. Solnce ima že svoj čas, kadaj priti in se skriti mora. Zdaj je dan,

zdaj noč. Po dnevi se lahko déla, po noči počivajo ljudje in živina. Po letu pride zima, de se tudi polja in gojzdje spočiti morejo. Pomladi imamo novo veselje, kadar vidimo se vse razcvetati in zelenéti. Veči dél sadú se jeseni pospravi, de imamo po zimi kaj vživati. — Če bolj premišljuješ, kako dobro je vse na svetu napravljeno, bolj se boš božji modrósti, njegovimu nar večjemu umu čudil.

Bog ohrani in preživi vse, kar je vstvaril. On hoče, de vse raste, de imamo živež. Veliko tavžent in tavžent raznih žival je na zemlji, vse dobivajo na poljih, v gojzdih ali pa v vodi svoj živež. Bog skerbi za vse, zlasti pak za človeka, on zná vse na svetu tako napraviti, de je vselej k našimu pridu. To se imenuje *božja previdnost*.

Vsih stvari, ki jih vidimo, nar imenitniši je

Človek.

Že njegova postava kaže, de je za kaj vikšiga vstvarjen, kakor živali. Obraz človekov je v nebo obernjen, namreč tje, kamor imajo tudi vse njegove misli iti — k Bogú, v nebésa.

Duša ali duh človeški prebiva v telésu, ravno kakor človek v hiši. Če se hiša podere, jo človek zapusti in se kam drugam preséli. Tako tudi, kadar teló mine, duša ne jenja biti; ona *ne umerje*, ampak se v drug svet preséli in dalje živi. Tam v unim življenji, k kterimu bo naše truplo od smerti zburjeno in k večnimu zveličanju poklicano, bo lepo življenje še le po zasluženji poplačano.

Uči se sadaj Boga iz njegovih

dél, iz njegovih stvari spoznavati! Ne hodi neobčutljiv in nehvaležen po njegovim lepim svetu. Zlasti pa samiga sebe premisli, kdo de si, in kdo de imaš biti. Perzadevaj si, vedno bolj spoznavati, kaj je lepo in dobro; tako boš tudi Boga, nar večji dobrotó, vedno bolj spoznaval.

Moli Boga, zahvali se mu, ljubi ga; reci večkrat v svojim sercu:

Karkól' vidim, govori:
 Bog, kakó si velik Ti!
 U ponižnost' molim te,
 Ti s' naredil dobro vse.

Bog je naš Oče.

Vélikí, vsigamogočni Bog je tudi naš nar bolj milostljivi Oče. Tako ga imenujemo, ker vse ljudi ljubi, kakor svoje otroke. Od njega smemo vse dobro svesto perčakovati, če smo mu kakor pokórní otroci. Ali bi nas ne imelo to nar bolj veseliti?

Bog naš Oče nam prepové kaj storiti, kar ni prav; in on hoče, de storimo, kar je prav in dobro. Če zoper njegove zapovedi, zoper njegovo voljo kaj delamo in mu tako pokórni nismo, *grešimo*. Bog nad nami ne more dopadajenja iméti. Če pak njegove zapovedi spolnujemo in po njegovi volji živimo, mu dopademo; mi ga častimo, kadar smo mu pokórni.

Pomisli večkrat, de je Bog tvoj nar boljši Oče in perzadeni si, mu dobro, pokorno dete biti. Reci in moli večkrat:

O Bog! za té m' gori sercé,
 Ker ti si Oče nar bolj mili.
 De bi ljudje tud' vsi čutili,
 Kar čutim v duhu jez za té!

Bog je svét.

To se pravi: Bog je ves čist in popolnoma — ves dober, sam na

sebi nar večji popolnamost; on stori in hoče tudi, kar je dobro in prav. Vse njegove zapovedi so take, de bi po njih tudi mi dobri in sveti bili, kakor je on. Tega se moraš prav velikokrat spomniti in si misliti:

Bog je svet, kar on stori,
In kar če, nič napčno ni.
De b' le serce moje b'ló
Tudi grehov bolj čisto!

Bog vse vé.

Bog je povsod v nebesih in na zemlji in na vsih krajih. Mi ga rés ne moremo viditi, ker nima telésa in ker je le duh. On pa vidi nas; on vidi vse; on sliši vse in vé vse, kar ti delaš, ljubo dete! naj bo poldnévi ali ponôci — bódi sam ali pa v družbi. Bog celo tvoje misli vé.

Gotovo si že večkrat slišal, de moraš Boga pred očmi iméti; to se pravi: ti moraš, kadar te kaj hudob-

niga mika, misliti, de te Bog povsod vidi, ako te ravno nihče ne vidi. Proti Bogu, svojimu nevidljivimu Očetu, se imaš tedaj ravno tako zadržati, kakor se dobro dete proti svojimu vidljivimu očetu zadrží. Jeli, ti bi si ne upal pričo svojiga očeta kaj hudiga storiti, ali pa to storiti, kar so ti prepovedali? Bog, tvoj nebeški Oče, te pa povsod vidi; on vse vé. Imej tedaj Boga vedno pred očmi; boj se, pričo Boga kaj hudiga storiti, ako se sicer tudi nikogar nimaš bati. Po-božno dete mora zmeraj te besedice na jeziku in v sercu še bolj iméti:

Bogú me nič ne more skriti,
Brez njega nič ne morem striti.

Bog dobro plačuje.

Bogu dobri ljudjé nar bolj dopadejo, in dobre dela on v nebesih z večnim veseljem plačuje. Tam

bo vsaciga s tako srečo plačal, kakor si jo je v življenji zaslužil.

Tudi v tem življenji že Bog večkrat naredí, de se pobožnim dobro godi. Dobro delo dobí dobro plačilo. Dobri ljudje so večidel od drugih ljubljani in čislani; zadovoljnost in veselje imajo že v sercu. Če pobožniga človeka ravno težave stiskajo, se vender lahko z mislijo potolaži: V drugim svetu se bo že bolje godilo. Sam sebi lahko reče:

Bog ne pozabi dobriga,
Z vezeljem serčnim plača ga;
Če ravn' nadloge zdaj terpim,
Za večni raj se z njim' borim.

Bog kaznuje (štrafuje) hudo.

Bog je svét; kar je hudiga, on čez vse sovraži. Torej mora Bog tudi, kar je hudiga, kaznovati, in zavirati. On ne kaznuje iz jeze; temuč, ker se tako mora zgoditi,

in ker skozi to kakor dober in moder oče svoje otroke od hudiga vračati in jih poboljšati hoče. Bog tepe hudobijo na tem svetu, še bolj na unim — časno in večno. Rēs je, de na tem svetu ni vse kazen (štrafenga), kakor se nam večkrat zdi, de je kazen božja. Velikokrat se nam kaj taciga le zdi, ker ne umémo prav in ne spoznamo *šibe bošje*, ki je pa vender samo na sebi dobro, koristno in včasi še celo potrebno. Tode Bog je svét tudi tako vstvaril, de imá hudobija že tukaj na zemlji hude nasledke. Tako imá sovražen človek povsod sovražnike. Lažniku nihče ne verjame. Lenuha sila goni. Kdor kaj napčniga ali krivičniga stori, se mora Bogá, ljudi in celo samiga sebe sramovati. Nar huje pa je, de se otroci sčasama hudobije navadijo, če večkrat kaj hudiga storijo, in de se jih njih

napake v starosti tako primejo, de se jim ubraniti ne morejo. Potém pa pravijo: Kakoršno življenje, taka smert. Kdor pa brez poboljšanja umerje, ne pride v nebésa. Bog le dobre otroke k sebi v nebesa jemlje; tisti pa, ki imajo še majhne grehe na sebi, kadar umerjejo, se morajo še po smerti toliko časa pokoriti, dokler jih Bog ne spozná, de so nebés vredni. Nespokorjeni hudobneži pa nebés ne bodo vidili. Oni pridejo v pekel, kjer jih bo vest véčno pekla zavoljo hudobij in grehov, ki so jih v življenji storili.

Bog je usmiljen.

Bog čerti hudobijo, ker je neskončno svét; tode on ne udari koj po hudobii, on je dolgo poterpežljiv in še oče ostane, tudi če je dete neporedno, nepokorno; on mu celo odpusti, če le dete pregreho spozna

in se resnično poboljšati hoče. In Bog nam še k poboljšanju pomaga; in če se v resnici poboljšamo, mu zopet dopademo.

Glej, Bog nikoli se ne spremeni,
 Dobrotljiv večno je in mil:
 Ak si, moj ljubi, ti grešil,
 Poboljšaj in spokor' se ti.

Jezus Kristus.

*Premišljevanja, tudi per sv.
 maši dobre.*

Za advent.

Bog je svet tako ljubil, de je svojiga edinorojeniga Sina iz nebes poslal, ljudi učiti, boljšati, od grehov rešiti in zveličati.

Angel Gospodov je Marii česčenje pernešal. O vesélo česčenje, de bi imel tako dolgo pričakovani Odrešenik, Zveličar
 2

ljudi, Sin božji sam na svét priti, nam pravo pot v nebésa pokazat! Kako se mi tebi, o Bog! zató dosti zahvaliti zamo-remo, de si se ti nas usmilil in svojiga Sina nam poslal! Kako se tebi, o Jezus, čemo zahvaliti, de si peršel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljeniga!

Če jez po tvojim božjim uku in po tvojim lépim izgledu živim, bom tudi po tebi zveličan.

Glej, jez sim dékla svojiga Gospoda; naj se mi zgodi po tvoji besedi! Tako je Marija govorila, devica nar bolj ponižna, v tisti uri, ko je bila k veliki časti povzdignjena, mati Odréšenika svetá postati. Polna

ponižnosti je molila Boga in njegove večne sklepe, popolnoma v božjo presveto voljo vdana.

Taka naj bo tudi moja molitev. O Bog! vse, kar sim in kar imám, sim od tebe prejel in od tvojiga Sina. Svoje hvaležnosti ne morem drugač pokazati, kakor Marija, in če se po tvoji sveti volji obnašam.

In Beseda se je včlovečila in je med nami prebivala. Sin Božji, po katerim je Bog z nami govoril, je na zemljo prišel, in je med ljudmi živel. On se je nam enakiga — našiga brata storil, de bi mu bili enaki in po njem otroci in erbi božji postali.

Za božič.

Sin nar Višjiga je bil v revšini in siročini, kralj nebes in zemlje je bil v hlevu rojen. Uboogi pastirčki so nar prvi njegovo rojstvo zvedili. Oni pridejo in najdejo dete, ki je v pelnice povito v jasliah ležalo. Tako nas že njegovo rojstvo uči, de svojiga zveličanja nimamo v imenitnosti, v bogastvu in dobrim življenji, ampak le v pobožnosti in čednosti iskati.

Naš Odrešenik pride kakor slabo, siromaško, revno dete na svét in terpi do križa težave, preganjanje, tepenje in rane, de bi nas pohlévnost in poterpežljivost učil, in de bi nam svojo neskončno ljubezin pokazal.

Koliko tolažbe in podučjenja imam jez v tvojim rojstvu, o božje dete! Kako ljubeznjivo in častitljivo si ti meni v tvoji slabosti in ponižnosti! Ti si se tako ponižal, o Jezus, de bi nas k sebi povzdignil. Ti si naše terpljenja nase vzel, de si jih nam terpeti pomagal in nam jih olajšal. Ti si iz ljubezni do nas v revšini živel, de bi nas obogatil z boljim, večnim bogastvam. Koliko hvale sim jez tebi, o Jezus, dolžan! Kako ti zamorem tvojo neskončno ljubezin verniti!

Kaj hočem jez ti darovati,
 Ubogo dete, ti Gospod svetá!
 Sercé čistó ti hočem samo dáti,
 Veselje ti življenje lepo dá!

V djanjih ti hočem svojo lju-

bezin skazati, kakor si jo tudi ti nam od svojiga rojstva noter do smerti skazoval.

Iz ljubezni do tebe hočem vselej storiti, kar je prav in Bogu dopadljivo, in ko bi me ravno težko stati imelo.

Iz ljubezni do tebe, ki si se z nami pobratil, hočem biti vsim ljudem, kakor bratom in sestram dober, milosten in postrežin. Nobeniga nočem razžaliti — in če sim že kteriga razžalil, mu hočem iz ljubezni do tebe iz serca odpustiti.

Iz ljubezni do tebe, ki si se zavoljo nas tako ponižal, se nočem nikoli čez druge povzdigovati, nobeniga zaničevati ali

ptuje napake in pogreške zasmehovati.

Žegnaj, o božje déte, meñe in moje sklepe s svojo milostjo. Amen.

Jezus Kristus,
naš božji učenik.

Prerok Izaija je rojstvo božjiga Zveličarja s temi besedami prerokoval: *Tvoje oči bodo tvojiga Odrešenika gledale. Iz. 30, 20.*

On je pernesel pravo svetlobo na svét. Po njem spoznavamo Boga, kakor svojiga očeta, ki vse ljudi kakor svoje otroke ljubi in hoče s pokoršino češen biti. Brez njega bi mi ne vedili, zakaj de smo na tem svetu in kam de bomo po smerti prišli.

Tri leta je med ljudmi okrog hodil ter vsim evangeli oznanoval, ve-

selo oznanilo, de je peršel nas učít, réšít in zveličát.

Njegovo učenje je bilo nar bolj gotovo napeljevanje k nar čistejši čednosti in k resničnimu zveličanju v tem in v prihodnjim življenji. Učil je namreč, de moramo, ne le samo dobre déla opravljati, ampak tudi dobrih misel biti; de Bog pred vsim na sercé, na dobro voljo gleda. Res je, de je njegov jarm sladák in njegovo breme lahko, ker nam nič ne prepoveduje, kakor kar nam je škodljivo, in ker nič družiga od nas ne tirja, kakor kar nam je k pridu, kar nas tukaj dobre in srečne, po smerti pa zveličane déla.

Njegove zapovedi so zgolj ljubezín.

„Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, in iz

vse svoje duše, in iz vse svoje misli; svojiga bližnjiga pa kakor samiga sebe. (Mat. 22, 37. 39.)

To je ob kratkim ves

Keršanski nauk.

Ljubi Boga čez vse.

Zakaj Bog je sam na sebi nar večji, nar bolj ljubeznjiva dobrota, tudi nam in vsim ljudem tolikanj milostljiv; on je naš nar boljši Oče. On svojo ljubezin tudi tistim skazuje, ki ga ljubijo, že v tem, še bolj pa v prihodnjim življenji.

Naša ljubezin do Boga mora zlasti, kakor nas Jezus uči, v tem biti:

De mi Boga, ki je nar večji in nar bolj popolnoma bitje, čez

vse spoštujemo in iz ljubezni in pokoršine do njega njegovo sveto voljo, njegove svete zapovedi spolnujemo.

1. *Uči se tedaj Boga vedno bolj spoznavati, to mu dopade.* Pazi zlasti na tó, kar nam Jezus od Boga pravi, in gotovo ga boš čedalje bolj ljubil.

2. *Časti Boga*, ki je nar večji in nar svetejši bitje; kaži to z vsim svojim djanjem in ravnanjem, de ti je za Božjo voljo in njegovo dopadajenje več mar, kakor za ves svét. Izrekuj njegovo presveto imé vselej s spoštovanjem. Misli večkrat na Boga, moli po gostim, in če ravno kratko, pa serčno

moli. V cerkvi se zadrží tiho, pohlevno in pobožno. Časti Boga domá in povsod s pobožnim življenjem.

3. *Zahvali se Bogú za vse:* vse dobro imámo od njega. Spoznaj njegove dobrote, njegove dari k pridu obračaj. Bodi pa tudi z malim dovóljin. Bog da vsakimu toliko, kolikor v svoji modrosti za potrebno spozná.

4. *Imej v Boga vse svoje zaupanje:* on je tvoj nar boljši Oče; on tebe ljubi, skerbi za tebe. Le pobožen in priden bodi, in Bog bo vse prav storil.

5. *Bóji se Bogá:* Ne bóji se nič bolj, kakor kaj storiti, kar

je on prepovedal. Ravno s tem moraš Bogu nar bolj ljubezin skazati, de se vsiga skerbno varuješ, kar ni prav ali gréh, in de si vedno perzadevaš, njegovo voljo spolniti.

Ljubi svojiga bližnjiga.

Naš bližnji je po Jezusovim nauku slehern človek, kterimu pomagati ali kaj dobriga storiti zamoremo, bodi si, kdor hoče, znan ali ptuj, prijatelj ali neperjatelj, dober ali hudoben, dovolj je, de je človek, kakor smo mi. Zakaj mi moramo bližnjiga samo zavolj tega ljubiti:

Ker je vsak otrok božji in, kakor mi, za nebesa stvarjen, in ker je božja volja, de vse ljubimo.

Kaj če pa to reči: bližnjiga kakor samiga sebe ljubiti, nas Jezus prav lepo s temi besédami uči: „Kar hočete, de bi drugi vam storili, to tudi vi, kolikor morete in smete, drugim storite“, in: „Kar vi nočete, de bi se vam storilo, tega tudi vi drugim ne delajte“. Misli le samiga sebe na mesto družiga in prašaj se: „Kaj bi si jez želel, de bi drugi meni v téh okolišinah storili?“ Ali: „Kako bi to meni dopadlo, ko bi drugi tudi tako delali, kakor jim jez délam? Lahko boš spoznal, kako se ti je proti drugim zadržati. Tedaj:

1. Vari se druge k hudimu zapeljevati ali v dobrim zavirati.

2. Kadar per svojih bratih, sestrah ali per družih kaj nap-

čniga vidiš, jih opominjaj, de naj ne delajo tega; ali pa koj staršem povej ali takim ljudem, ki pomagati zamorejo in tudi pomagati morajo.

3. Če ti, kakor ti je mogoče, pomagati zamoreš, de drugi kaj dobriga slišati ali se učiti morejo, stori to z veseljem; rêci jim tudi, kaj si dobriga slišal ali bral: posojuj jim svoje bukvice.

4. Vari se, de druzim nič škode ne storiš. Pusti in daj vsakimu, kar je njegoviga; ne ukradi ne nar manjši stvarice; ne izpridi ptujih rečí. Ne zavidvaj drugim dobriga; ne želi in ne voši jim nič hudiga.

5. Ne govori od družih brez potrebe nič hudiga; ne toži jih; ne goljufaj jih.

6. Ne bodi sovražin, čmenren in prepiren. Če te kdo razžali, mu odpusti: stori mu kaj dobriga, kadar koli moreš, moli za-nj. To bo Bogu in vsim ljudém dopadlo.

7. Ne zaničuj nobeniga. Nihče ni tako malopriden, de bi ne imel še veliko dobriga na sebi; nihče ni tako spriden, de bi se več poboljšati ne mogel. Misli in govori tedaj od družih vselej raji dobro, kakor hudo.

8. Ne dajaj drugim gerdih primkov; ne zasmehuj starih,

révni in bolehnih ljudi. Stare ljudi časti, nesréčne pomiluj.

9. Bodi vsim ljudém perjazen, perljuden, in postréžin; stori jim dobro, kadar in kjer ti je mogoče; tode

Kar želiš, de se tebi ne zgodi,
Tega ne stori tudi drugim ti;
In kar želiš, de tebi se zgodi,
To stori tudi drugim ti.

Ljubi samiga sebe.

Za človeka ni nič boljšiga, kakor če je pobožen in bogaboječ; to je za njega nar bolje. To se pravi tedaj samiga sebe ljubiti:

Če si človek pred vsim in v vsim to storiti perzadéva, kar je prav, dobro in Bogu dopadljivo.

Bodi tedaj:

1. Pazljiv na dobre nauke in koristne resnice; premišljuje sam per sebi to, kar si od svojih staršev, učenikov in družih pametnih ljudi slišal, ali kar si dobriga bral.

2. Posluži se svojiga *uma* in svoje *pameti*; dostikrat lahko spoznaš, kaj je prav ali ne. Kar vsi dobri ljudje hočejo, to stori; in kar bi noben pameten, bogaboječ človek ne pervolil, tega ne smeš storiti.

3. Poslušaj svojo *vest* ali notranji glas svojiga *sercá*, ki ti pové, kaj je prav ali ne. Tako se nekaj v sercu zbudi, kadar človek kaj hudiga ali nesramniga storiti hoče. Vsak sam

čuti, de se mu je bati in sramovati treba. Le poslušaj ta glas in ne verjemi hudobnim ljudém, ki dostikrat pravijo, to ali uno ni gréh, ki je vender krivično ali nespodobno. Ne stori kaj taciga!

4. Pazi zlasti na božjo besedo, ktero vsi od katoliške cerkve poslani učeniki oznanujejo. Uči se po njih od Jezusa, kako se moreš in moraš ljubiti, vender pa ne nehaš, Boga čez vse ljubiti.

5. Vari se malih pregréh; kdor se majhnih ne boji, bo kmalo v velike zabrédel.

6. Vadi se v dobrim; ne daj se oplášiti, če v začetku dobro storiti težko stane: že zamoreš

storiti, če le hočeš; sčasoma ti bode že lóžje.

7. Skerbi tudi za svoje *zdravje* in življenje. Bolan človek ne zamore toliko dobriga storiti, kakor zdrav: in kdor si sam prostovoljno življenje krati, veliko krivico déla.

8. Bodi *varčen*: Vari svoje oblačila in manj ti bo treba; ne trati nepotrebno denarjev. Sebi in drugim jih k pridu oberni.

9. Živi tako, de morajo dobri ljudje tudi kaj dobriga od tebe misliti. Tode ljudje ne vejo vsiga; sam Bog te na tanko pozná. Če le Bogu dopadeš; to ti mora več veljati, kakor hvala vsiga svetá:

Kdo ljubi sam sebe?
 Kdor, kar je prav, vselej stori,
 In bogaboječ je;
 Kaj boljšiga dobiti ni.

Jezus Kristus,
nar bolj popolnoma izgled
svetosti.

Po poti, ktero nam je s svojim nebeškim naukam kazal, nam je bil sam izgled. V vsim svojim življenji nam je nar lépsi izgled čiste ljubezni do Boga in do bližnjiga dajál. Voljo svojiga nebeškiga Očeta dopolnovati, mu je bilo edino in nar ljubši opravilo. Ko je bil še komaj dvanajst let star, je šel s svojimi pobožnimi starši v Jeruzalem, de bi tam Boga očitno

častil in molil. Tako serčno in pobožno je v tempeljnu molil, tako pazljivo je učenike poslušal in jim na vsako vprašanje tako dobro odgovarjal, de so se mu vsi čudili.

Svojo mater Marijo in svojiga rednika Jožefa je serčno spoštoval in v vsih rečeh jima je bil pokorin.

Tudi drugim ljudém je bil že v prvi mladosti dober in perjazen. Nikogar ni nikoli razžalil: ampak je slehernimu, kjer in kakor je le mogel, dela ljubezni skazoval. Vse, kar je delal ali govoril, je bilo prav, dobro in čudopolno, vse njegovo življenje je bilo ljubeznjivo

in nedolžno, kar ga je Bogu in ljudém perjetniga storilo.

Zlasti je pa Jezus svojo ljubezin do ljudi v svojim očitnim življenji kazal. Kamor koli je peršel, je dobro delal. Ukazal je otročičem k njemu priti in žegnal jih je. Terpéžnim, trudnim ljudém je rékel: „Pridite k meni in jez vas bom poživil“. Nikogar ni brez tolažbe zapustil. Grešnike je milostno sprejemal, poln krotkosti je take, ki so zašli, na pot čednosti nazaj peljal. On se ni nikoli utrudil, če so ga še tako preganjali. Če so ga tudi nar bolj zaničljivo razžalili, je molčal in je celo svojim

nar hujšim sovražnikam dobrote skazoval.

Tvoj sveti izgled, o božja popolnamost, naj mi bo védno pred očmi! V vsim svojim djaji, in nehanji hočem na tebe gledati in samiga sebe prašati: „Kaj je moj Jezus storil? Kaj bi v mojih okolišinah storil?“

Jezus Kristus,

naš Odrešenik.

Sin božji je peršel na svet, poiskat in zveličat, kar je bilo zgubljeniga. Ne le s svojo besedo in s svojim izgledam nas je hotel od grehov — k pokóri

in k večnimu zveličanju peljati, ampak še umerl je, de bi nas zveličal. Prostovoljno je on, ki je bil nedolžin in ki ni družiga nič, kakor dobro delal, terpel, kar bi mi imeli terpéti in nas je tako s svojim nebeškim Očetam spravil. Kri in življenje je v neizrečenih bolečinah na križi daroval, de bi nam neskončno dobrotljivost in usmiljenost božjo in večno življenje zagotovil.

Bog odpusti skesanim in spokorjenim grešnikam tako gotovo, kakor gotovo je njegov Sin zavolj naših grehov umerl.

Kako Kristusovo terpljenje koristno preišluj.

Pomisli: 1. *Kdo* je terpel? Ljubi Sin nebeškiga Očeta — ki je nar nedolžniši in nar boljši med ljudmi. Kako se smém per-tožiti in za zaméro božjo imeti, če imam kaj terpljenja!

2. *Kaj* je Jezus terpel? Ne-izrečene bolečine na duši in na te-lésu; nehvaležnost, zasmehova-nje, breztolažnost, nar bolj ne-usmiljeno in nar bolj zaničljivo smert. Kaj je vse moje terp-ljenje proti njegovimu?

3. *Zakaj* je Jezus terpel? Iz ljubezni in pokoršine do svoji-ga nebeškiga Očeta, iz ljubezni

do nas ljudi. Svoj nauk je s svojo kervijo poterdil in nam je s svojim terpljenjem in s svojo smertjo odpušanje gréhov in večno življenje dosegel. Ali ter-pim tudi jez *zavolj dobriga* — *po volji božji?*

4. *Za koga* je Jezus terpel? Za vse ljudi, — za nehvalež-neže — za svoje sovražnike. Njegova ljubezin je vse obsegla. Ali bi smel jez le eniga sovra-žiti? Ali bi ne imel jez tega ljubiti, ki je tako drago kup-ljen — s kervijo Jezusovo ré-šen? —

5. *Kako* je Jezus terpel? Voljno, stanovitno, krotko, po-terpežljivo — popolnoma v voljo

svojiga nebeškiga Očeta vdan.
Kako pa jez terpim?

6. K čimu naj me njegovo
 terpljenje perganja? De se gre-
 hu odpovém, mu odmerjem in le
 tistimu živim, za tistim hodim
 im mu zvest ostanem, ki je za
 me umerl.

Križev pot

s štirnajstimi navadnimi stacijami.

Perpravljanje.

Jezus, moj nebeški učenik in odrešenik! zdaj hočem pobožno premišljevati, po kako težavni, bolečin polni poti si ti pred nami v nebesa šel. Pa premisliti hočem tudi, kako pobožno naj zdaj živim, de kdej k tebi v nebesa pridem. Amen.

I. štacijon.

- V. Jezus! spomni tvojiga terpljenja in tvoje smerti;
 R. Vari me hudiga in poterdi me v dobrim.

Ti si bil po krivim tožen in k zaničljivi smerti na križi obsojen, nedolžni Jezus! Ti si zgolj dobrota bil in ljudi le k

dobrimu napeljati hotel: pa ravno zato si ti mogel umreti, ker si ljudem tako dobro hotel.

Na tebe jez hočem misliti, božji zveličar! če po nedolžnim ali celo zavoljo tega kaj terpeti moram, ker bogaboječe in po tvojim nauku živéti hočem. Ko bi le pred Bogom nedolžen bil! Nič me ne sme od dobriga odvracati, ne zasmehovanje, ne graja hudobnih ljudi. Če le Bogu dopadem! Ti si tudi, o Jezus! zavoljo svojiga nauka veliko terpéti, in še celo umreti mogel.

Oče naš i. t. d.

II. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori.).

Voljno si težki križ na ranjene rame vzél, milostljivi Jezus! in nam vsim klical: „Kdor mi hoče nasledovati, naj svoj križ zadene!“

Zadenem ga! Rad si prizadenem, de se spokorim in pobožno in v kreposti živim. Zgodaj se hočem navaditi, le to storiti, kar je prav in božja volja, tudi ko bi me težko stalo. Moj Jezus! uterdi me!

Oče naš i. t. d.

III. štaciĵon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Koliko si ti, o Jezus! na-se vzél! Kako poterpeĵljivo si ti vse terpel! Od začetka svojiga življenja si bil svojimu nebéškemu Očetu pokórin do smerti na kriĵi.

Če se od mladosti v dobrim vadim, me ne bo nikoli težko stalo. Že zdaj hočem, o Jezus! po tvojim božjim nauku živéti; lahko breme je to, če ga človek že v mladih letih na-se vzame. Bog ne tirja več od mene, kakor kolikor storiti morem, in mi pomoč daje, de lepo živeti zamorem.

Oče naš i. t. d.

IV. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Kako žalostna je mogla Marija biti, kadar je svojiga preljubeznjiviga Sina med dvema hudodelnikama na križi viséti vidila! Kaj je moglo tvoje milostno serce občutiti, o Jezus!

ko si svojo žalostno Mater zagledal?

Koliko morajo vendar starši zavoljo otrok terpeti in prestati! Kako morejo otroci dosti hvaležni biti! — Ti, o Jezus! si bil védno dober, hvaležen, pokoren sin, vsa tolažba svoje matere. Po tvojim zgledu se hočem tudi jez svojim staršem in zapovednikom posebno s tem hvaležniga skazati, de jim z lepim življenjem veselje délam in jim, kar je mogoče, malo skerbi storim.

Oče naš i. t. d.

V. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus! tebi Simon pomaga križ nesti. Kako rad bi bil jez tebi ustregel! Pa ti si nek-daj rékel: „Kar nar manjšimu svojih bratov storite, to ste meni storili“.

Torej hočem, ljubi Jezus! tudi zavoljo tebe ljudem, ki jih svoje brate imenuješ, postrežin in prijazen biti, kjer in kakor zamorem, akoravno zdaj le z majhnim začeti morem; Bog ima nad vsim veliko dopadajenje, kar se iz ljubezni do bližnjiga stori.

Oče naš i. t. d.

VI. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus! jez si hočem globoko v serce vtisniti, kar in kakor si ti terpel, de si nam zgled zapustil, de bi tudi mi v tvoje stopinje stopili.

Na tvojo ljubezin in na tvoje terpljenje hočem misliti, kadar tvojo podobo vidim: tvoje poterpežljivosti in krotkosti se hočem spomniti, kadar imam tudi kaj terpljenja ali kadar me težko stane, dobro delati.

Oče naš i. t. d.

VII. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Pa kaj zamorem od terpljenja govoriti! in kaj je vse moje terpljenje memo tvojiga, o Jezus! Ves truden in pobit si bil, pa vender si bil še Bogu vdan in stanoviten do smerti.

Ali hočem samo to storiti, kar mi je lahko in prijetno? Ali bi smel dobre dela opuštati takrat, ali koj se utruditi in obupati, če me težko stane? Kako bi mogel tako svojo pokoršino, svojo ljubezin Bogu skazati? Bog hoče, kar je prav, ne pa, kar je le lahko in prijetno: njegova, ne moja volja naj se zgodi!

Oče naš i. t. d.

VIII. štacijon.

Ÿ. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

„Ne objokujte mene, ampak sebe in svoje otroke!“ Tako si ti, premili Jezus! blagim ženam rekel, ki so te na tvojim križevim potu objokovale. Ti si bil zanje in za

njih otroke bolj skerbin, kakor za-se.

Ali bi smel tako hudobno, nesrečno déte biti, de bi se starši zavoljo mene jokati mogli? O, to bi bilo strašno! Nak! za tako zaderžanje si hočem prizadevati, de bodo moji starši tolažbo in veselje nad menoj doživeli.

Oče naš i. t. d.

IX. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus! kako je tebe tvoj križ obtežil! Tode ti se ga nisi branil, ampak ga stanovitno nesel. Kolikor večji je bilo tvoje terpljenje, toliko bolj poterpež-

ljiv in vdan v voljo nebeškiga Očeta si bil.

Z božjo pomočjo mi je vse mogoče, če le resnično hočem. Veliko reči me že zdaj lahko stane, ki so se mi v začetku težke zdéle. Vse, kar je prav in dobro, hočem voljno in veselo storiti, iz ljubezni do Boga, kakor si tudi ti, o Jezus! iz ljubezni do Očeta in do nas voljno terpel.

Oče naš i. t. d.

X. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus, moj Zveličar! neusmiljeno so ti obleko z života stergali in ti tako vse rane ponovili; in v pijačo so ti želča in jesiha podali.

Ali bi smel jez prepoveda-

niga veselja iskati? Bi smel jez kdaj kaj storiti ali per-pustiti, kar je zoper tvoje svete zapovedi, o moj Bog? Nik-dar ne! To se ne sme nikoli zgoditi! Moje veselje naj bo vselej nedolžno in spodobno, de se mi per njem ne bo treba ne sramovati ne bati.

Oče naš i. t. d.

XI. štaciĵon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Neusmiljeno so tebe, o nar nedolŹniŹi Jezus! na zaniĉljivi kriŹ perbili. Ti si k vsimu molĉal, samo k svojimu nebeŹki-mu Oĉetu si glasno molil: „Oĉe!

odpusti jim, zakaj ne véjo, kaj delajo.“

Mene tako lahko jeza prime, če mi kdo le kaj nar manjšiga žaliga stori ali reče. Ti, o moj Zveličar! si toliko terpel, pa vender še za svoje sovražnike molil. Ali bi ne imel po tvojim zglédu se ravnati? Ali bi ne imel terpéti, kar mi drugi storé, ker ne delajo žaliga iz hudobije, in dostikrat ne vejo, kaj počnejo? O Bog! jez vsim odpustim; odpusti tudi ti nam vsim! Amen.

Oče naš i. t. d.

XII. štaciĵon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Ti si svoje življenje daroval, o premili Jezus! in za nas na križi v prestrašnih bolečinah življenje sklenil. Kako mirno si zamogel reči: „Dopolnjeno je!“
 Že zdaj hočem vsaki dan

tako preživeti, de na večer re-
 či morem: Dans sim svojo dolž-
 nost in božjo voljo dopolnil! Če
 z Bogam začnem, svoj čas k
 dobri mu obračam, pobožno in
 pridno živim: bom tudi z Bo-
 gam nehal in se v starosti z
 veselim sercam svoje mladosti
 spomnil.

Oče naš i. t. d.

XIII. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Mati mojiga Odrešenika! kaj si ti terpela, ko si svojiga ljubiga Sina na križi umirati in potém mertviga v svojim naročji ležati vidila! O koliko si z njegovo smertjo zgubila! Pa

vender si stanovitna pod križem ostala, polna zaupanja v Bogá!

O Bog! serce velike bolečine terpi, kadar svoje starše in dobrotnike moramo umirati gledati. Tode v tebe zaupamo! Ti si jih nam dal; ti jih zopet k sebi vzameš. Tebi jih perporočimo. Ti si in boš Oče vselej ostal.

Oče naš i. t. d.

XIV. štacijon.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Poslednjič so tebe, moj Zveličar! v grob položili. Tukaj si po svojim truda polnim življenji in britki smerti poslednjič pokoj najdel.

Vse me opominja, de moram enkrat umréti, in de utegnem tudi kmalo umréti. Mladost in zdravje me smerti ne varujete. O moj Bog! na smert misliti se ne bojim; ne morem zadosti zgodaj na-njo misliti začeti, ker se mi je iz tega učiti, kako moram zdaj v mladosti živeti, de bi se smel prihodnjiga večniga življenja veseliti. Jez moram, jez hočem zdaj storiti, kar si bom ob koncu svojiga življenja želel, de bi bilo storjeno. Takrat bi bilo prepozno.

Oče naš i. t. d.

S k l e p.

Hvala bodi tebi, o Jezus!
za vse terpljenje, katero si iz
ljubezni do nas prestal! Zdaj
v nebesih živiš in kraljuješ. In
kdor za tabo hodi, bo tudi tje
peršel. Zato si hočem z vso
močjó perzadevati, de se bom
nekdaj večno s teboj veselil.
Amen.

M O L I T V E.

O veliki noči.

Tudi per sveti maši dobre.

Hvala in hvaležnost bodi Bogú Očetu; čast in počeseenje njegovimu Sinu, našimu Odrešeniku, ki je za nas na križi umerl in tretji dan, kakor je sam prerokoval, od smerti vstal. Aleluja!

Gospod je neskončno resničen in zvést. Kar je on oblju-

bil, se bo tako gotovo zgodilo, kakor gotovo je Jezus od smerti vstal. Aleluja.

Cerkvena molitev.

O Bog! ki si nam po vstajenji svojiga Sina, našiga Odrešenika, vrata večniga zveličanja odperl, prosimo te, dodeli nam, de se naše pobožne želje in vošila, ktere nam v serce daš, tudi izidejo, po ravnostim Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Nebeški Odrešenik! ti si se za nas na križi daroval. Jez tudi Bogu svoje celo serce darujem. De bo pa njemu dopa-

dlo, ga hočem vsih grehov očistiti.

Tukaj pomisli, v katerih pregreških se hočeš zlasti poboljšati.

O prečastitljivi Jezus! ti si vse svoje sovražnike premagal, še britko smert. Per tvoji smerti so se tvoji sovražniki veselili in tvoji perjatli so obmagovali: bali so se, de bi se vse dobro, kar si ti storil in obljubil, v nič ne izšlo. Pa per tvojim od smerti vstajenji se je vse naglo spreobernilo in lepo izšlo. Tvoj sveti nauk, kteriga si do smerti terdil, so za nebeško resnico spoznali; takrat si ti spričal, de si **Zveličar svetá in Odrešenik ljudi**, ki ga je **Bog** poslal. Za tó

tudi jez nočem upanja in serca zgubiti, če se mi dobro koj od-sedati noče; če imam le vselej prave in dobre namene! če le pridno délam; Bog bo gotovo vse prav in dobro storil, če ne tù, pa v drugim življenji gotovo. Amen.

Jezus Kristus v nebesih.

Ti, o nebeški Odrešenik, si svoje delo na zemlji končal in si se zopet k svojimu Očétu v nebésa vernil, od kodar si bil poslan. Tam sediš na desnici božji, tam si ti naš božji brat in perjatelj, čez vse povzdignjen; tam ti živiš in kraljuješ z

vso mogočnostjo in veličastvam. S ponižnim in zaupljivim srcem mi tebe molimo!

Ko si k svojimu in našimu Bogu — k svojimu in našimu Očetu šel, si djal: „V hiši mojega Očeta je veliko prebivališ; jez grem tje vam tudi prebivališe perpraviti, de bote tudi vi tam, kjer sim jest.“ Tam si tudi za mene prostor perpravil. Tje hočem zato zgodaj svoje misli in želje obrniti. Tudi pot si nam tje s svojo besedo in s svojim zglédam pokazal; ti si šel sam skozi terpljenje v svoje veličanstvo. Od poti, na katero se v mladosti podam, tudi v starosti ne bom odstopil, in kamor

zdaj grem, tje bom tudi enkrat peršel. — „Ali sim na pravi poti? — Ali živim po tvojim nauku? po tvojim zgledu?“ Če sim préd dober in pobožen; če več dobriga storim; če me več truda in perzadevanja dobre dela stanejo, večji bo v nebesih moje veselje in zveličanje.

Jezus! ti mene v svojim veličastvu ne pozabiš! Milostljivo se ná-me oziraš. Poterdi me s svojo milostjo, de te zvesto nasledvam in te bom kdaj od obličja do obličja gledati, večno ljubiti, hvaliti in častiti mogel!
Amen.

Za nebó sim se rodil,
Moj namen je bolji svét,

Zgubil jez ne bom življenja,
 Naj bo truplo rop trohnenja,
 Saj bom vstal od smerti spet,
 In Boga na vek častil.

O binkuštih.

Pred svojim odhódam v nebó je Jezus učencam obljubil svetiga Duha učenika poslati, ki jih bo vso resnico učil. V podobah gorečih jezikov je peršel binkuštni praznik k njim. Zdaj se jim je nova luč posvetila in sveta gorečnost se je v njih sercih vnéla. Zdaj so vse razumeli, kar jih je Jezus učil, in perpravljeni so bili, za njegov nauk kri preлити. Nič in tudi smerti se niso zdaj bali, oznаноvali so pokoro in odpušanje grehov, vsim narodam so govorili, de je Jezus, kateri je križan bil in je spet od smerti vstal, od Boga poslani Zve-

ličar ljudi. Tako je bilo keršanstvo na svét vpeljano in božje kraljestvo — *keršanska cerkev* — na svetu začeto.

Cerkvena molitev.

O Bog! ki si serca vernih s svetim Duhom razsvetlil, dodeli nam, de bomo po tistim svétim Duhu spoznali, kar je prav, in daj nam se vselej njegove tolažbe razveseliti, po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu našim. Amen.

Nebeški Oče! tvoj Sin je vsim svetiga Duha obljubil, ki te za-nj prosijo. O jez spoznam svojo slepoto in slabost; jez vem, de brez tvoje milosti

nič dobriga storiti, in tudi ne dobre misli obuditi ne morem. Prosim te po tvojim Sinu za svetiga Duha, de me razsvetlí, kadar tvojo besedo, nauk tvojiga Sina, poslušam in daj mi pomoč, de bom tudi po nji živel. Jest moram pa tudi s tvojo gnado zvesto delati. Tvoja volja je; de tvojo besedo, nauk tvojiga Sina, pazljivo poslušam in pridno spolnujem. Tvoj sveti Duh naj me razsvetlí, de bom tudi vse prav razumel; on naj mi da moč, de bom po tvoji besedi živel. Po moji vesti me hudiga varuješ. Po tem opominovanji moram živeti; zakaj to pride od tebe, o Bog!

Ti mi v svetih zakramentih pomoč k poboljšanju in svetimu življenju ponudiš; daj, o Bog! de jih bom vselej z vrednim sercam prejél.

Napolni, o Bog! kakor si aposteljne napolnil, tudi njih naslednike, naše učenike in dušne pastirje, s sv. Duham; oživi njih besedo in požegnaj njih dela! Pošlji Tolažnika vsim, ki so žalostni, ki terpé in umirajo; — vsim, ki so v zmotah, daj učenika, — nam vsim pa duha resnice in ljubezni, ki nas posvečuje po Jezusu, tvojim Sinu, Gospodu našim in Zveličarji. Amen.

Od keršanske kreposti.

Velikokrat se sliši: „Ta človek ima [krepost“. — *Krepost iméti*, to hoče veliko reči. Krepost ima samo tisti, kateri per vsaki perložnosti, tudi če ga težko stane, stori, kar je prav, in ki vse zavoljo tega storí, ker je božja volja, de vselej storimo, kar je prav, tedaj iz ljubezni in pokoršine do Boga. To je krepost.

Keršanska je pa krepost, če per vsim na Jezusa Kristusa, na njegove besede in zglede mislimo in če si perzadevamo, po Jezusu Bogu dopasti.

Krepost je nar večji blagó, ki ga človek želéti in imeti zamore. Ona je naš edin konec na zemlji; Bog nas je zató stvaril; Jezus Kristus je za to z nebés prišel, de imamo v kreposti živeti in po nji v

nebesa priti. Ona sama nam perdobi dopadajenje per Bogu in per ljudéh; ona nas v terpljenji tolaži in nam perpušeno veselje sladi; ona nas v smertni uri ne zapusti — in ona nam v nebésih neskončno in večno plačilo perpravlja.

Nobeniga truda se tedaj ne smemo bati, v kreposti živéti. Kdor krepost iméti hoče, si mora perzadevati, in to tudi takrat še storiti, kar je božja volja in prav, kadar ga še tako težko stane. Tode, če Boga in to, kar je prav, resnično ljubimo, nam bo tudi to lahko, kar se nam sicer težko zdi, in če bomo večkrat tako storili, lože nam se bo zdélo. Sam Jezus pravi: *Kar je per ljudéh nemogoče, to je per Bogu*, namreč z božjo pomočjo — *mogoče*. Prosimo tedaj Boga vselej prav serčno za krepost. On nam bo gotovo svojo pomoč do-

delil, če si bomo le tudi sami per-
zadjali, vedno boljši in svetejši
perhajati.

Kdor, kar je prav, vselej stori,
Po uku Jezusa živi,
In božjo voljo rad spozná,
Ta tudi krepost pravo 'ma.

Od molitve.

H kreposti molitev nar bolj per-
pomore; molitev nič družiga ni, ka-
kor vajeje v kreposti in duh vsih
čednost.

Moliti se pravi: *svoje misli k
Bogu povzdigovati*, z gorečim ser-
cam se z Bogam pogovarjati. Bog ni
kakor človek, de bi le na to pazil,
kar mu kdo tjè govori. Bog le na
serce, na dobro voljo gleda. Kdor
sicer poklékne, roké povzdigne, in
oče naš ali kako drugo molitev
izgovarja, na Boga in na kaj do-

briga pa ne misli, ta ne móli: le prazne besede govori; to mu nič ne pomaga in Bogu ne dopade. Mi moramo na to misliti, kar izgovarjamo. Resnica nam mora biti. Kdo si bo le upal, Bogu kaj govoriti, kar mu od serca ne gré?

Z rokami vzdigni tud' sercé,
In misel naj v nebesa gré.

*Kaj moraš storiti, kadar
moliti hočeš.*

Mi moramo večkrat moliti in si Boga in njegove popolnamosti, kolikor je mogoče, misliti. Pa misliš si morde: Ne vem, kakó de bi molil — kako z Bogam se pogovarjal. To ni težko. Dobro dete že vé, kaj s svojim očetam govori. Obljubi jim, de hoče pokorno in pridno biti. Če pa kaj hudiga stori,

jih *odpušenja prosi. Zahvali se jim, če od njih kaj prejme. Prosi jih za to, česar potrebuje. Ni mu treba dolgo pomišljevati, kaj bi reklo; sercé mu govori. Tako tudi ti stori, če hočeš moliti, to je, s svojim nebeškim Očetam se pogovarjati.*

Glej, če si, kolikor ti je mogoče, misliš, de je Bog nar sve-tejši, sam na sebi nar popolnejši bitje, nar večí dobrotá, in potem rečeš ali si misliš: „Moj Bog, kako zamorem jez tebe dovolj ljubiti in častiti! Koga sim jez memo te-be?“ Kadar tako govoriš ali si mi-sliš, Boga moliš; ti ga hvališ in ga častiš. Če pomisliš, kako je Bog dober proti tebi in vsim ljudém, koliko dobrot si od njega prejel in še sleherni dan prejemaš, se mu boš za vse dobrote zahvalil in njegove dari k dobrimu obračal.

Če se spomniš, de Bog nar sve-
tejši vse vidi in vse vé, in potem
v sercu rečeš: „Moj Bog! nikoli
nič napčniga nočem pred tvojimi
očmi storiti; zmiram hočem tako ži-
veti, de ti bom dopadel: ti prav
moliš. Še več, to je nar boljši
molitev, če pred Bogam kaj dobri-
ga skleneš. Tako bo vsaka misel
že molitev pred Bogam. In to se
pravi, iz serca moliti, ali svoje ser-
ce k Bogu povzdigovati.

Zató imej vedno Boga pred očmi
in bodi pobožen; potlej ti bo samo
serce povedalo, kaj imaš Bogu
govoriti, *kratko in dobro*. In če
večkrat in rad na Bogá misliš, boš
tudi dobro déte, boš védno bolji in
pobožniši.

Rado, dobro, moli déte.

K dobrimu ti moč to dá.

Vsak kristjan, ki zna prav moliti,

Tudi prav živéti zná.

*Kaj stori, kadar Boga kaj
prosiš.*

Veliko ljudi je, ki mislijo, de le takrat molijo, kadar Boga kaj prosijo. Od Boga hočejo vedno kaj iméti, pa prav ne preudarijo in ne store, kar Bog od njih hoče imeti; taki hočejo, tako reči, Bogu ukazati, kaj naj stori. Ako se koj ne zgodi, kar želé, pa mislijo, de molitev nič ne pomaga, ali pa še celo zoper Boga tožijo.

Mi smemo, še celo dolžni smo Boga za to prositi, kar na duši in na telésu potrebujemo; ne pa, kakor de bi mu še popred povedati mogli, kaj je dobro in koristno; temuč zato moramo moliti, ker smo dolžni, nar bolj dobrotljiviga Stvarnika in Gospoda za vse v ponižnosti prositi, ker spoznamo, de ima-

mo vse od Boga, in smo dolžni se vsiga le po njegovi volji poslužiti, de ceno dobrot spoznavamo in de si perzadevamo, z lepim življenjem si jih zaslužiti. Marsikaj pa še le po molitvi ali pa po resničnim zaupanju v Boga prejemamo. To imajo pa le tisti, ki so pobožni in pridni in po božji volji živijo.

Kar ti Boga prosiš, mora kaj dobriga biti; kar si pa Boga prositi ne upaš, gotovo ni dobro; kaj taciga pa tudi želeti ne smeš. Če pa Bogá za njegovo pomoč prosiš, de bi se poboljšal, nedolžnost ohranil, vedno umniši in boljši biti mogel: o to je v resnici dobro! to je nar boljše, kar si vošiti moreš, to naj bo tvoja goreča želja in skerb. Taka molitev dopade Bogu; on ti gotovo dodeli, kar k temu potrebuješ. Tode iz serca ti mora iti; resnica ti mora biti, kadar moliš; dru-

gač bi bilo, kakor de bi se z molitvijo le norčevati hotel. Premisliti moraš tedaj, kaj ti nar bolj manjka — kaj ti je storiti, česa se varovati — kako moraš začeti, de ti vse bolje od rok pojde. Potem resnično skleni, in Bogu obljubi, de se hočeš prédnosti uma, priložnost in pomočkov, ktere ti Bog da, dobro poslužiti. *Stori, kar ti je mogoče; kar pa ne moreš, Bogu prepusti.* Z njegovo pomočjo zamoreš vse storiti, kar ti je storiti, ako le res hočeš. Bog pa ti ne bo ne čednost, ne nebés dal, ako po njih resnično ne hrepeniš. Dete, ki že samo hoditi zamore, pa hoditi noče, ne sme tiritjati, de bi kdo ga nositi mogel. Stori le tudi, kar ti je storiti; perzadevaj si: *Bog ti potem gotovo pomaga.*

*Kadar Boga časne sreče, ali
pomoči v sili prosiš.*

Bogu moraš prepustiti, de stori, kar v svoji modrosti za dobro spozná. Ti sam ne veš, kaj de je tebi k pridni in koristno. Bog, tvoj nebeški Oče, vé; on za tebe skerbi. Dober in pameten oče svojim otrokam ne da vsiga, kar želé. Domišljujejo si večkrat kaj, kar celó mogoče ni ali kar bi jim škodljivo bilo. Dostokrat tudi oče pravi: „Déte! ti še tega zdaj ne potrebuješ; ali pa: To si moraš pred s pridnostjo in z lepim življenjem zaslužiti.“ Tako si tudi ti lahko misliš, de tudi Bog s svojimi otroci tako dela. Bog nas pusti večkrat dolgo kaj prositi, de se večkrat na-nj spomnimo, bolj bogaboječe in v pridnosti živimo in se mu potém, ka-

dar dobimo, kar smo želéli, bolj zahvalimo in darove boljši obračamo. Dostikrat nam kaj družiga dá, kakor kar ga prosimo in pa še kaj boljšiga nam dá: Tako dobrotljiv je Bog! Zaupaj tedaj v Boga; on bo gotovo vse dobro naredil. Pa, dobro vedi, *ti moraš tudi svoje dolžnosti dopolniti*. Odrašen otrok, ki že delati zamore, si mora sam kruhek služiti; zastonj ga oče ne bo zmiram redil. Torej se tudi lenuh in zanikernik ne smé zanašati, de bo Bog za-nj skerbel. Tukaj veljá: Človek! pomagaj si sam, in Bog ti bo tudi pomagal. Vtisni si tedaj dobro v serce: Če Boga kaj prosiš, prav svesto in resnično v Boga zaupaj, ki je tvoj nar boljši Oče; vdaj se ves v njegovo voljo; perzadevaj si pa tudi sam to doseči, kar ga prosiš. Tako gotovo ne boš nikoli zastonj prosil.

Če stiska sila te nadlóg,
Zaupaj, dal pomoč bo Bog.

Kakšnih reči naj Boga posebno prosimo, nas Gospodova molitev ali *oče naš* uči. Tako nas je Jezus moliti učil in tako je tudi sam molil. Obljubil nam je, de nas bo nebeški Oče gotovo uslišal, če bomo v njegovim iménu, to je, po njegovim nauku, po njegovim zasluženji Boga tega prosili, kar nam je dobro in koristno. Jezus je v nebesih per svojim Očetu; po njem nam Bog vse dodelí, kar je v resnici dobro; zakaj samo po njem zamoremo dobri otroci Božji biti in se njegovih dobrot vredne storiti.

Od dobriga namena.

Ti si že gotovo večkrat slišal, de je na dobrim namenu zelo ležeče. Bog namreč na serce, na dobro vo-

ljo gleda, ali kako *mislimo*, ali zakaj mi to ali uno storimo. Ti imaš dober namen, če to storiš, *kar in kakor Bogu dopade*. Tode to še ni dovolj, de imaš le dober namen; tudi perzadjati si moraš, de tudi dobro poprimeš, in tako dobro storiš, kakor moreš, kar ti je storiti. Glej tedaj, to je dober namen, če ne govoriš le samo z besedo, ampak prav resnično v serci misliš: „*Jest hočem to storiti, ker je božja volja in kakor je božja volja, kakor dobro morem.*“

Svoje misli, besede in djanja Bogu darovati, se pravi, resnično voljo iméti, vselej tako misliti, tako govoriti in delati, kakor Bogu dopade. Kar je napčno ali gréh, to se Bogu ne more darovati. *Vse z zasluženjem Jezusa Kristusa združiti*, se pravi: svojo

nevrednost spoznati in samo v zasluženje Jezusa Kristusa zaupati, pa tudi želeti in si prizadajati vse storiti, kakor je Jezus učil in delal, de bomo po njem Bogu dopadli. Potem se zgodi v Jezusovim iménu.

Od znamenja sv. križa.

Dobriga naména naj te znamenje sv. Križa opomni, s katerim pobožni kristjani molitev in svoje delo začnejo in sklenejo. S tem pokažeš, de si kristjan, in de kakor pravi kristjan živeti hočeš. Stori tedaj vse:

V imenu Boga Očeta — iz ljubezni in pokoršine do Boga; svojiga nebeškiga Očeta;

in Sina — po nauku Jezusa, svojiga učenika; v združenji z njim;

in svetiga Duha — z božjo pomočjo, po milosti svetiga Duha.

To je nar bolji namen.

Premišljevanje

in

molitve,

za dóm in cerkev.

Vzemi si, ljuba mladost, sledeče dobre nauke večkrat k sercu; gotovo boš potém iz serca k Bogu govorila, pred Bogam svoje gréhe objokovala — ga odpušenja in pomoči prosila, de bi se prihodnje grehov varovala in le to storila, kar je prav in Bogu dopadljivo: in to se pravi moliti. Perstavljene molitve naj ti dajo navod in naj ti serčno molitev lajšajo.

Kako Boga častiti.

Kako imamo Boga častiti, nas Jezus s temi besedami uči: „*Bog je duh, in kateri ga molijo, naj ga v duhu in resnici molijo*“ — Bog je duh — on ni kakor človek, ki le na vnanje reči gleda; Bog bolj na dobro serce gleda. On hoče, da ga ljudje *v duhu in v resnici* molijo, to se pravi: naš duh, naše sercé naj se k Bogu povzdigne; pomislimo, kako dober in svet je Bog, da ga po vrednosti z dobrim duham in z lepim življenjem častimo.

Mi moramo Boga v resnici moliti. Naše serce in življenje naj bo tako, kakor z besedo govorimo. Kaj li pomaga, veliko lenih besedi izgovarjati, pa ne pomisliti in ne razumeti, kaj govorimo? — če tudi tega ne storimo, kar Bogu pravimo

in obljubimo? — če nam naše molitve k poboljšanju ne pomagajo? Kakor se dobrimu očetu le takrat čast in veselje dela, če se njegovi otroci dobro vedejo, če so pokorni in pridni: tako tudi mi Boga le s pobožnim življenjem v resnici častimo. Vse naše življenje in djaje mora biti Bogu k časti. *Bogu služiti* se pravi, njegovo sveto voljo spolnovati. In tako mora vse naše življenje vedna služba božja biti.

Boga samo takrat ti ne častis,
 Ko jezik mol' molitvice lepé,
 Ampak če tud' po njih tako živiš,
 In tudi čuti tvoje jih sercé.

Mi moramo tudi po zunanje pokazati, de Boga častimo, zlasti per očitni službi Božji v cerkvi. O, kako je to pač lepo, če se veliko ljudi združi, de Boga skup časté, per pridigah njegovo voljo poslu-

šajo in mu vnovič pokoršino obljubijo! Tukaj se *vsi* otroke *eniga* Očeta pokažejo, ki je v nebesih — kakor bratje in sestré med seboj. Kdo bi ne bil bolji, pobožniši in kdo bi ne ljubil bolj svojiga bližnjiga?

Pridi tedaj pridno k očitni službi božji in zaderži se tako v cerkvi, de boš Bogu in ljudem dopadel.

Boga moliti.

O moj Bog! jest tebe res ne morem viditi in zapopasti: vém pa vender, de si stvarnik in Gospod vsiga svetá in de je vse od tebe, kar je v nebesih in na zemlji. Če bolj pridno na to pazim, kar vidim in slišim, bolj bom tebe spoznával. Ti si

vse prav dobro naredil; ti tudi vse nar bolje veš in spoznaš; tebi je vse mogoče, karkoli hočeš; hočeš pa le, kar je prav in dobro. Vse dobro pride od tebe, in vse, kar si le dobriga in popolniga misliti zamorem, je v tebi združeno, *ti nar večji dobrotā!*

Mi že dobre in pobožne ljudi častimo in čislamo. Ti si *nar svetejši* in že zavoljo tega vse časti vréden. Kako zamorem jest tebe dovolj častiti in po vrédnosti moliti, o Bog! Kdo sim jest memo tebe! Tode tebi je že dobra volja všeč. Kakor je dober oče z dobrim zadržanjem svojih otrok počesēn, tudi ti od mene česēn biti ho-

češ, če več dobriga storim, bolj ti dopadem. Takrat te prav častim, kadar po tvoji volji živim in si perzadévam, vedno pobožniši in boljši perhajati. Tako nas je Jezus, tvoj Sin, učil, de te častimo.

O moj Bog! jest si hočem perzadeti, prav dober biti in se vedno boljšati. Večkrat se hočem spomniti, de ti vse vidiš in veš; vsiga se hočem skerbno varovati, kar je napčno, in vsakiga greha, ki je nar večji hudo, se hočem bati in ogibati. S tem te hočem častiti, de se zmerajlepo zaderžim, in vse rad in voljno storim, kar tebi dopade. To pred teboj, o Bog! sklenem. Daj mi

pomoč! Prosim te po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Zahvaljenje za božje dobrote.

O Bog! kako dober si ti! Vse ljudi ljubiš, kakor svoje otroke. Ti si naš nar boljši Oče, tudi moj Oče, in jest sim ravno tako tvoj otrok, kakor je nar bogatejši in nar imenitniši človek na svétu.

Koliko dobrot sim že od tebe prejél! Življenje, zdrave ude imam od tebe. Kako reven bi bil, ko bi ne vidil, ne slišal ali ne govoril, — ko bi ne mogel hoditi ali pa delati!

Tebi, o Bog! se moram za to zahvaliti, de moji starši in drugi dobri ljudjé za me skerbé, mi dajo in storé, česar potrebujem. Od tebe pride vsaka dobrota.

Zlasti se ti pa zahvalim, o moj Bog! de si mi um in pamet dal, de dobro in hudo razločiti in tebe, svojiga Stvarnika, spoznati, ljubiti in častiti zamorem. Jest se ti zahvalim za vsako dobro misel, ki mi v glavo pride, za vsak koristni nauk, ki ga slišim, za vsako perložnost k dobrimu, ktero mi ti daš. Vse dobro pride od tebe! — Ti si še celo Jezusa, svojiga Sina, na svet poslal: de moremo po

njem zdaj pobožni in dobri, po smerti pa večno zveličani biti.

Za toliko in tako velike dobrote se jest tebi, o moj Bog, ne morem dosti zahvaliti. Pa storiti vender hočem, kar premorem in kar tebi dopade. To pa gotovo ni nič družiga, o mili nebeški Oče! kakor, de sim ti voljno pokorin in ves po tvoji volji živim.

Kakor si ti meni dober in milostljiv, hočem tudi jest drugim dober biti; saj so oni tudi tvoji otroci, Oče nebeški! Zahvalim se ti tudi za vse dobrote, ktere vsim mojim bližnjim na duši in na telesu podeliš; iz serca jih vsim pervošim in se

tvoje dobrotljivosti veselim. Ti daš vsacimu, kar mu je treba in koristno.

Zadovoljin s tem, kar mi daš, nočem nobenimu zavidati, če ima kaj več ali kaj boljšiga, kakor jest; nobeniga nočem zaničevati ali zasramovati, če ni tako srečen kakor sim jest. O ko bi takim ljudem le pomagati in jim kaj od svojiga dati mogel! Zdaj že hočem, o Bog! tvojih darí se tako poslužiti, de bom kdaj tudi drugim pomagati in služiti mogel. Tako ti hočem svojo hvaležnost skazovati. Dodeli mi k temu svojo pomoč po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Od ljubezni do bližnjiga.

Ljubezni do Boga ne moremo bolje pokazati, kakor če bližnjiga kakor sami sebe ljubimo; zakaj to je volja božja, ki tudi vse ljudi kakor svoje otroke ljubi in vsim dobrote skazuje. Jezus ni nič tolikokrat in tako na terdo zapovedoval, kakor de bližnjiga ljubimo. „To je moja zapoved“, pravi on, „de eden družiga ljubite, kakor sim jest vas ljubil; na tem vas bodo spoznali, de ste moji učenci, pravi kristjani, če se med seboj ljubite.“ On je tudi še celo rekel: „Kar bote enimu mojih bratov storili (tako imenuje ljudi), bom ravno tako zarajtal, kakor de bi bili meni storili.“ Pa tudi rés ni nič lepšiga in nič boljiga, kakor je prava ljubezin do ljudi. Ta nam nad vsimi dobrimi ljudmi tako zelo dopade;

in kdor te ljubezni nima, tudi dober človek ne more biti.

Rés je, de nekteri bolj zaslužijo, de jih obrajtamo in podpiramo; tode mi ne smemo ljudi le samo zavoljo tega ljubiti, če so nam dobrotljivi ali če imajo lepe lastnosti. To bi ne bila prava ljubezin do bližnjiga. Jezus reče: „Če le tiste ljubite, ki vas ljubijo; če le tistim postrežete, od katerih kaj plačila upate: nič bolje ne delate, kakor nevérniki in hudobneži. Jest vam pa rečem: Ljubite tudi svoje sovražnike; skazujte dobrote tistim, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas opravljajo in preganjajo, de bote otroci nebeškiga Očéta, ki da svojimu solncu sijáti na dobre in hudobne.“ Če ti je tedaj kdo zoper, ali če te je razžalil, pomisli, de je zavoljo tega bolj pomilovanja kakor sovraštva vreden; de more-

biti ni tako hudiga namena imel in de ni tako hudoben, kakor misliš; de se utegne še poboljšati; de je še per vsim tem otrok božji, tvoj brat, tvoja sestra. Zavoljo tega naj ti bo vsak človek ljub in drag. Odpusti mu tedaj pregreške, in misli, de tudi ti nisi čist; de morajo tudi drugi s tabo poterpeti. Če si boljši in bolj usmiljen, manj hudobni in sovražni se ti bodo ljudje zdéli.

Molitev za vse ljudi.

O Bog, **O**če vsih ljudi! ti hočeš, de se vsi med seboj, kakor tvoji otroci, ljubimo, in dopade ti, če eden za družiga molimo. Vse dobro, kar sam sebi vošim, iz serca tudi vsim ljudém želim. **O** ko bi jim tudi

dati mogel, ko bi tudi vse srečne mogel storiti, kako rad bi jih storil! Ti jih zamoreš srečne storiti, in ljubiš tudi vse; ti veš, kaj je vsakimu dobro, in ti napraviš in storiš vse nar boljše.

O moj Bog! za vse ljudi molim, ki jih poznam in ne poznam, ki me ljubijo in ki me ne ljubijo: tebi vse perporočim, ki si nas vsih Oče. Oh, koliko revežev je na svétu! Usmili se jih, pokrepčaj tiste, ki terpé, v potrpežljivosti in v zaupanju v tebe! Pelji tiste, ki se motijo, k poboljšanju, spoznanju resnice in lepimu življenju. Vari nedolžne zapeljanja, in ohrani dobre v dobrim.

Svoje ljubezni do ljudi nočem samo z molitvijo in vošenjem, ampak tudi v djanji pokazati: postréžin, prijazen in dobrotljiv hočem biti, kolikor zamorem. Tako boš ti, o Bog! nad menoj in nad mojo molitvijo dopadajenje imel.

Od pokoršine do svojih staršev in predpostavljjenih.

Kako žalostno bi bilo za otroke, ko bi nihče za nje skerbeti ne hotel! Saj so otroci še slabi in malo umni; v mnogih rečéh si ne véjo ne svetovati ne pomagati; oni ne sprevidijo, kaj jim je koristno, kaj škodljivo; sami sebi perpušeni bi se na duši in na telesu spridili. Tode Bog skerbi za-nje; on je že

tako napravil, de starši svoje otroke serčno ljubijo in jih zavolj tega tudi k dobrimu napeljujejo in od hudiga odvrtačujejo. Staršem je na tem nar več ležeče, de imajo dobre otroke. To je njih nar večji čast in veselje.

Spoštuj tedaj svoje starše in jih slušaj; zakaj oni ti dobro hočejo in bolj vejo, kakor ti, kaj ti je koristno ali škodljivo, tega ti večkrat ne veš. Za tebe bi bilo slabo, ko bi se vse po tvoji termi in volji godilo. Nepokorno dete — nesrečno dete!

Če prepovejo kaj ti starši tvoji,
Prec slušaj, ne ostani v termi svoji!

Molitev.

O moj Bog! ohrani in vari starše moje; žegnaj njih skerbi in njih trud, ktere imajo zavolj

mene, in poverni jim vse dobro, kar za me store.

Tode jez si pa tudi perzadjati hočem, njih nauke in opominovanja spolnovati, tako živeti, de bojo veselje nad menoj imeli. Kar mi dobriga veelevajo, hočem tako vzeti, kakor de bi mi bil ti, o Bog! sam veeleval.

Po tvoji zapovedi hočem očeta in mater spoštovati; in dobro se mi bo godilo na zemlji; kakor si ti obljubil. Daj mi pomoč, o Bog, de per tem ostanem, kar sklenem! po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, ki je bil tudi na zemlji svojim staršem pokorin, in ki je vsim otrokam nar lepši zgled bil. Amen.

Starši dostikrat ne morejo sami vsiga oskerbeti; dostikrat morajo drugi pomagati, de se njih otroci kaj koristniga učé in k dobrimu napeljujejo — namreč učeníki, mojstri in drugi predpostavljeni — in zlasti duhovni. Ti morajo v mnogih rečeh namest staršev biti. Slušaj tedaj tudi te; tako dobro ti hočejo, kakor starši.

Zlasti pa duhovne spoštuj in rad jih slušaj. Oni so tvoji narbolji perjatli in dobrotniki; podučujejo te v Jezusovim nauku in k lepimu življenju te napeljujejo; opominjajo te k dobrimu, in svare te pred hudim. Pazi tedaj dobro na tó, kar te učé in slušaj jih.

Molitev.

O Bog! serčno se ti zahvalim, de mi daš zméraj dobre

ljudi, ki za-me skerbe in me kaj dobriga učé. Poplačaj jim tukaj in tam, kar mi dobriga store. S tvojo pomočjo si hočem perzadjati in se tebi in svojim dobrotnikom hvaležniga skazati, de mi bo njih ljubezin in skerbljivost k pridu. Razsvetli me in pomoč mi daj k temu, o Bog! po svetim Duhu. Amen.

Od sramožljivosti.

Bodi sramožljiv! Ne stori in ne perpusti nič, česar bi se mogel sramovati ali bati. Glej, če kaj storiš, kar je zoper sramožljivost, se vest v tebi zbudi in te svari; kakor nek notranji glas ti reče: „To ni prav! to je gerdo! ne stori tega.“ Le vselej poslušaj glas svoje

vesti. Sramožljivost je varh čednosti in nedolžnosti.

Veliko hudobnih ljudi, hudobnih otrok je, ki dostikrat pravijo: „To in to ni greh.“ Pa zakaj se skrivajo, kadar kaj taciga store? zakaj se sramujejo in bojé, če jih kdo zalazi? Ali pa pravijo: „Saj nihče ne vidi!“ — Kaj pa de! Ali ne vidi Bog? Ali ne vidi in ne vé Bog vsiga? On ima nad vsim, kar je sramožljivosti nasproti, nar veči gnusobo; nesramnih ljudi on ne more k sebi v nebesa vzéti, če se ne poboljšajo. Tode malokdaj se poboljšajo; večidel še bolj prederzni in razujzdani prihajajo. Ako je sramožljivost zgubljena, je vse zgubljeno.

Ogibaj se tacih ljudi in otrok, ki nesramno govore, nespodobno norčujejo ali se pa prederzno, razujzdano vedejo, kolikor moreš. O-

berni svoje oči koj proč, če kaj vidiš, kar je zoper sramožljivost.

Ubéži ali pa na pomoč pokličí, če te kak hudoben človek prijeti hoče. O, veliko hudobnih ljudi je, ki tudi druge v greh zapeljati hočejo.

Bodi pa tudi sramožljiv, kadar si čisto sam. Ako te ravno nihče ne vidi, te vendar Bog vidi. Česar drugim ne pustiš storiti, tudi sam ne sméš, kar je zoper opominovanje vesti, — zoper sramožljivost.

Beri sledečo pesmico večkrat in spomni se je, kadar te mika, kaj hudiga storiti, ali kadar te kaki hudobnež k grehu zapeljati hoče:

Rudečica.

Zakaj obličje tak rudeče

Postane tako naglo vse?

Kogá pogled na tlà mi vléče,
Kogá tako mi lica žgè?

Al' mi nevarnost mar pertí,
De v hudobije se zgubim?
Glasi se v meni glas vesti,
De naj se hudiga bojim.

Poslušat' hočem to svarjenje,
Saj ti, o Bog! sam govoriš;
Poznej bi britko imel življenje;
Poznej ti dušo pogubiš!

O cveti, cveti, barva zala,
Na lici vselej mi ostan',
Dokler mi bodeš ti ostala,
Sercé nedolžnost si ohran'!

Molitev.

Bog, moj Oče! jest sim tvo-
je slabo dete; kako lahko bi me
drugi k grehu zapeljali. Že vlast-
no nagnjenje me tudi k hudi-
mu mika. Prosim te, bodi moj

varh in pomočnik. Ohrani me v svojim svétim strahu, de nikoli nič ne storim ali ne per-pustim, česar bi se sramovati mogel.

Ti me povsod vidiš, naj si bom sam ali v družbi; ti veš vse, kar se podnevi in ponoči godí; tebi so celo moje misli in željé znane. Kako bi se pod-stopil, pred teboj, o vsigaved-ni, nar svetejši Bog, kaj hudi-ga storiti!

In ko bi kdaj začel, nesra-men in neposajen biti, bi bil kmalo hujši in zmeraj manj bi se sramoval! Ako bi bila sra-možljivost zgubljena, bi bila tudi moja čistost in nedolžnost zgub-

ljena, ki mi morata vender nar ljubši biti.

Perzadjati si hočem, svojo nedolžnost, kakor nar večji bogastvo, ohraniti. Tode jest sim slab — in toliko nevarnost imam! Nevarnosti se hočem ogibati, kakor le morem; tebe hočem vedno pred očmi iméti, o Bog! in v tebe zaupati; ti me boš gotovo varoval. Za to te prosim po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Od pridnosti in delavnosti.

Bog hoče, de delamo, se s pridnostjo lepo in pošteno preživimo in se pomanjkanja in révsine obva-

rujemo. Roke nam je dal, de delati moremo, in um, de mislimo, kako de to ali uno storimo. Bog da, de vse na zemlji raste, česar potrebuje, tode človek mora tudi delati in pomisliti, kako naj začne, de bo kaj perdobiti in vživati mogel.

Človek mora svoje storiti, in če stori, bo Bog gotovo njegovo pridnost žegnal. Človek ima pa zraven tega tudi še veselje, de ga Bog s svojim žegnam za delo plača. Ali ni to že posebno veselje, če moremo reči: „To sim si s svojo pridnostjo zaslužil!“

Kdor rad déla, ta je tudi vesel in zadovoljin in veči del zdrav. Lenuh in postopač se veči del kisloderži; nikjer nima nič veselja; noč in dan sta mu predolga. Za nobeno rabo ni in tudi še drugim napotje déla: vsi ljudje ga čertijo in zasmehujejo. Dostikrat se mu tako

pergodi, de nima nič jesti, nič vživati. Nihče mu noče pomagati; slišati mora povsod: „Kdor noče delati, naj tudi ne jé“. Nar hujši je pa, de lenuha, postopača vsaktere hudobije napadejo in mikajo. Lenoba je vsih hudobij začetek. Kdor rad dela, nima nikoli toliko skušnjav in perložnost k hudimu.

Postopanje je pa že tudi samo na sebi gréh, kakor vsacimu lastna vést pové. Zato tudi otroci premožnih staršev ne smejo postopati; Bog je postopanje vsim ljudém prepovedal.

Pomisli dobro vse to; vari se postopanja, bodi priden, delaj in pomagaj drugim delati; dopadel boš Bogu in ljudém.

Od laži.

Lagáti je gerdo. Gotovo si že sam kdaj vidil, de otroci, kadar lažejo, barvo na lícih spreminjajo, z jezikam se zaletujejo, dostikrat se tresejo, ker se sramovati in misliti morajo, de je laž gerda in gréh — de je prepovedana. Kdo bi se li ne sramoval, če ljudje od njega pravijo: „Lažnik je; njemu ni nič verjéti!“ Res je pa tudi, de se tisti, ki rad laže, tudi ne bo dolgo pomišljeval, tudi druge hudobne reči storiti. Še pregovor imamo: „Kdor rad laže, rad krade“. Oh kakšna sramota je, če imajo kogá za goljufa, za tatú, za hudobneža!

Laž je pa tudi silno *škodljiva*. Rad se je človek navadi. Kdor se enkrat zlaže, temu se že drugi pót več ne verjame; tistimu pa, ki se večkrat zlaže, celo nihče več ne ver-

jame. Kako hudo je to! Kaj hoče človek početi, kterimu nihče več ne verjame? Kako slabo se mu bo godilo! Na pomoč bo klical in nihče mu ne bo pomagal; terdi naj, de je v téj ali uni reči nedolžen, nihče ga ne bo zagovarjal; reče naj, kar hoče, ne verjame se mu ne, tudi ne, če ima kaj dobriga namenjeniga.

Kdor se enkrat zlaže, se mora več ko desetkrat zlagati, de se zopet izréže: tode še globokeje se vselej zaplete. Kdor resnico govori, narložej med ljudmi živi.

Veliko jih je, ki mislijo, de bodo kak pregrešek z lažjo izgovoriti mogli. Ali ni laž tudi pregrešek? Zapoved veli: *Ne laži*. Kdor se laganja navadi, se ne da poboljšati; kdor pa svoje napčnosti odkritoserčno spozná, je že na poti poboljšanja: Bog in ljudjé mu odpusté.

Perzadeni si zgodaj poboljšati se.

Krivo drevesce ostane krivo, tudi kadar že veliko zraste; kakoršno je, tako ostane. Tako je tudi s človekam. Če se zgodaj ne poboljša, grehi z njim vred rastejo in vedno večji perhajajo. Ne misli tedaj nikoli: „To je le majhen pregréšek!“ O rasel bo s teboj vred in vedno večji bo. V začetku je človek nepokorin, potem je svojeglav, — poslednjič terdovraten.

Perzadeni si tedaj, od te ure zdaj se poboljšati. Posili se, resnica naj ti bo; premagaj se, odreci si sam, kar ni prav. Slušaj svoje starše in druge dobre ljudi, ki te opominjajo in svaré; vse je k tvojemu pridu.

Pomisli pa tudi, kterimu grehu si nar bolj vdan; pomisli, kako in kaj bi se ga mogel posebno varovati. Obžaluj ga koj, če si ga storil in v novič terdno skleni, v prihodnjič bolj nase paziti. Prosi Boga večkrat in serčno za pomoč. Gotovo ti bo pomagal, de se boš poboljšal.

Tri božje čednosti.

V e r a.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče Sin in s. Duh, kteri si vse stvaril, kteri vse ohraniš, in vižaš, kteri dobro plačuješ in hudo štrafuješ. Verujem, de se je Sin božji včlo-

večil, de nas je s svojo smertjo na križi odrešil, in de nas s. Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog! stori močnejši mojo vero.

Kar nam je verovati, je v dvanajstih členih zapopadeno. Tukaj je:

Vérujem v Boga, Očeta i. t. d.

Kratko razloženo.

Vérujem, de je Bog s svojo vsigamogočnostjo nebo in zemljo

stvaril in vse z neskončno dobroto in modrostjo ohrani in vlada.

Vérujem, de je Jezus Kristus njegov edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar;

Ki je z nebés prišel, se z močjo svetiga Duha včlovečil in od Marije device rojen bil;

Ki je kakor človek iz pokoršine do svojiga nebéškiga Očeta in iz ljubezni do nas terpel in na križi za zveličanje svetá umerl;

Kteriga duša je, med tém, ko je truplo v grobu ležalo, pred pekel šla, in ki je trétji dan zopet od smértil vstal.

In je šel v nebésa, kjer zdaj per svojim Očetu, kakor Bog in človek čez vse povikšan, v nebeški mogočnosti in veličastvu živi in kraljuje;

Ki bo zopet peršel, vse ljudi sodit, — ki bo dobre poplašal, hude pa poštrafal.

Vérujem v svetiga Duha, kteriga nam je Bog Oče po svojim Sinu poslal, de nas resnico uči, v dobrim uterdi in z ljubeznijo božjo posvečuje.

Vérujem, kar je cerkev, od Jezusa na zemlji postavljena in od aposteljnov po vsim svetu razširjena, v vsih časih in na vsih krajih vérovala in učila. Kakor se tudi pomočkov poslu-

žim, ktere je Jezus za naše zveličanje cerkvi dal; tako bodem tudi sveto živel in se občestva (gmajne) svetnikov na tem in na unim svetu vdeležil.

Vérujem, de je Bog spokornim grešnikam dobrotljiv in milostljiv in de vsim odpusti, ki se resnično poboljšajo;

De bodo nekdej vsi ljudje, ko bo že njih truplo strohnélo, zopet od smerti vstali, in de bodo pobožni večno v nebésih živeli in se per Bogu veselili, hudobni pa večno zaverženi in večno terpeli.

U p a n j e.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o

Bog! de mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo žalost in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči; upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Kaj imamo posebno od Boga upati in prositi, je v *Očenašu* zapopadeno. To je nar lepši in nar boljši molitev, če se prav moli; ti veš: kdo jo je učil. Moli tedaj *Očenaš* vselej pobožno — misli, kaj govoriš. *Bolje je enkrat prav, kakor desetkrat slabo.*

Oče naš.*Kratko razložen.*

Vsigamogočni, dobrotljivi Bog, Gospod nebes in zemlje! Ti si nar bolj milostljivi Oče vsih ljudi. Mi vsi smo tvoji otroci. Zató tudi mi za vse molimo. O de bi mi Tebe vedno bolj spoznali, in kakor dobri otroci z ljubeznijo in s pokoršino prav častili in slavili!

Pomagaj nam, de bomo zmeraj bolj ljubili, kar je dobro, in tako živéli, kakor nas je tvoj Sin, naš Gospod in Zveličar z besedo in z zgledam učil, de se tvoje kraljestvo na zemlji, pravo keršanstvo, zmeraj bolj med nami

razširja in tudi mi enkrat v nebeško kraljestvo pridemo.

Kar ti hočeš, o Bog! to se zgôdi; hočeš pa samo, kar je prav in dobro, in vse nar boljše storiš. Ko bi mi to tudi tako spoznali, kakor zveličani duhovi v nebesih, in ko bi se v vsim v tvojo sveto voljo vdali, bi že tukaj na zemlji nebesa iméli.

Daj nam, o Oče! sleherni dan potrebni živež. Ti veš, česar tvoji otroci potrebujejo, in kaj nam je koristno — na duši in na telesu.

Odpusti nam naše grahe; tudi mi odpustimo vsim, ki so nas razžalili.

Ob času skušnjav nam perstopi, de tebe ne pozabimo in nikoli nič ne storimo, česar bi se pred teboj, o vsigavedni Bog! sramovati in bati mogli.

Obvari nas narvečjiga, ediniga praviga zlega — gréha; potem nam bodo vsi drugi zlegi k pridu — k večimu veselju in zveličanju v nebesih. Amen.

Češena si Marija i. t. d.

Češena bodi, od angela pozdravljena, o milostljiva devica Marija! Mi se s teboj veselimo in zahvalimo se Bogu za veselo oznanilo, ktero ti je angel pernesel.

Gospod je bil s tabo in ti si bila z njim. Kakor je on tebe vodil, tako si mu nasledovala; Bog je bil tvoje edino veselje, in ti si Bogu nar bolj dopadla.

Ti si bila nar srečnejši med vsimi ženami; Mati Sina božjiga, Jezusa Kristusa, našiga Gospoda in Zveličarja.

Sveta Marija, mati Božja! Prosi za nas uboge, grešne ljudi, de bomo po tvojim svetim zgledu živéli in enkrat po srečni smerti k tebi v nebesa peršli. Amen.

Ljubezin.

O moj Bog! ljubim te iz vsiga svojiga serca, čez vse, ker si nar večí dobrota, neskončno po-

polnoma in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Vošim si iz celiga serca, de bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili in te še ljubijo; z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen, povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedej resnično in iz serca ljubiti želim, in si to terdno perzadevam, mi je iz serca žal, de sim tebe, svojo neskončno dobroto, ktero čez vse ljubim, tebe, svojiga stvarnika, odrešenika in posvečevavca razserdil; žal mi je, de sim grešil, de sim tebe, svojiga vsigamogoč-

niga Gospoda, svojiga nar bolj-
 šiga Očeta razžalil. Terdno skle-
 nem, vse grehe in vse hude per-
 ložnosti zapustiti, storjene pre-
 grehe čedalje bolj obžalovati, in
 nikdar ne več zoper tvojo sve-
 to voljo ravnati. Vzemi me spet
 za svojiga otroka, in dodeli mi
 gnado, ta svoj sklep dopolniti.
 Prosim te po neskončnim zasluže-
 nji tvojiga božjiga Sina, našiga
 Gospoda in Zveličarja Jezusa
 Kristusa. Amen.

Sveta maša.

Pomisli večkrat pred in med sveto mašo:

Kaj de je sveta maša.

Sveta maša je *nekervava daritev noviga zakona* — daritev hvale in hvaležnosti, ki Bogu nar bolj dopade, nar boljši *prosivna* in *spravna* daritev za žive in mertve — ravno tista daritev, ktero je Sin božji na križi svojimu Očetu daroval.

Jezus je peršel na svét, ljudi greha rešit in zveličat; zato je mogel veliko terpéti in celo na križi umréti.

Ljudje bi bili lahko sčasoma njegove smerti in njegove neskončne ljubezni pozabiti utegnili. Pa glej, kaj je Jezus storil, de bi se ljudje do konca sveta njegove smerti in ljubezni spominjali: *Večen spomin svoje smerti je postavil.*

Tisti večer pred svojim terpljenjem je kakor oče med svojimi otroci s svojimi učenci večerjal. Nar lepši nauke jim je dajal. Slovo je od njih vzél in rekel je, de gre zdaj iz pokoršine do svojiga nebeškiga Očeta in iz ljubezni do ljudi, v smert. Potem je vzel, de bi se svojim učencam v vedni spomin dal, kruh v svoje roke, ga je posvetil, prelomil ter rékel: „*Vzemite in jejte: to je moje telo, ki bo za vas dano*“. Ravno tako je vzel kelh z vinam, ga je posvetil in rékel: „*Vzemite in pite vsi iz njega; to je moja kri, ktera bo za vas in za njih veliko*

prelita v odpušanje gréhov“. Perstavil je pa še zraven večniga spomina vredne besede: „*To storite v moj spomin!*“

Per sveti maši govori mašnik na povelje in v imenu našiga Gospoda Jezusa Kristusa čez kruh in vino besede: „*To je moje telo! — To je moja kri!*“ Jezus Kristus je tadaj res pričujoč in se po mašnikovih rokah — pa nekervavo — ravno tako daruje, kakor se je poslednji večer in potem na križi daroval.

Kako mora tedaj vsak per sveti maši biti?

Tako, kakor je Jezus veleval. *To storite v moj spomin!* je rékel.

Misli per vsaki sveti maši z živo véro na kervavo daritev, na smert na križi — na ljubezin Jezusovo; potem boš gotovo tudi sebe — svoje

serce in življenje z Jezusam Bogu daroval.

1. *Živi spomin Jezusove daritve*, in

2. *Darovanja samiga sebe* v združenji z Jezusam stori edino pravo in koristno pobožnost per sv. maši. S tem se nar bolj z mašnikom, ali velikoveč z Jezusam zediniš.

Nar boljši in nar koristnejši maša.

Misli si vselej per sv. maši svojiga Jezusa per poslednji večerji in na križi, in dobro pomisli, kako se je za nas daroval.

Le vervaj! Vera ti pové, kaj je Jezus iz ljubezni do nas storil in terpel, — kako se je na križi daroval, in kako se per sv. maši vnovič daruje.

Vervaj in *ljubi*: Ljubezin ti po-

vé, kaj tudi ti iz ljubezni do Boga in do Jezusa stori — kako sam sebe s pobožnim življenjem Bogu daruj in se tako z Jezusam — svojo daritev z njegovo zedini.

To darovanje samiga sebe in združenje z Jezusam in serčno hrepenenje po Jezusu v presvetim rešnjim Telésu je pravo *duhovno* obhajilo, kteriga per sv. maši nikoli opustiti ne smeš; to te nar bolj daritve sv. maše deléžniga stori.

Per maši ni na tem ležeče, kakošne molitve moliš, ampak kaj dobriga misliš in skleneš.

Tako per vsaki maši stori.

Sveta maša.

Perpravljanje

Per sveti maši misli samo v Boga in v Jezusa. Bog te vidi; on sliši tvojo molitev in ima dopadajenje nad njo, če le iz dobri-ga serca pride. Moli tako:

O Bog! zdaj hočem per ti-stim nar svetejšim opravilu biti, ktero je Jezus Kristus v spo-min svoje smerti postavil. Tvoj sveti Duh naj me vodi in po-krepča, de s pobožnostjo pre-mišljujem, kako se je Jezus iz ljubezni do nas na križi daro-val, in de se tudi jest s po-božnim življenjem tebi vsiga vdam in darujem.

Kadar mašnik pod stopnjami móli.

Mašnik se pred Bogam poniža in ga usmiljenja prosi. Moli tudi ti s ponižnim srcem in z zaupanjem!

O moj Bog! koga sim jest pred teboj? Slab, grešen človek. Ti pak si nar Svetejši, nar večji Gospod nebes in zemlje — pa tudi naš Oče, Ti odpustiš svojim otrokam, ako se le poboljšati hočejo. S serčnim zaupanjem te prosim: Bog, odpusti mi! Jezus, bodi mi milostljiv! Preljubi Oče, poboljšati se hočem, de bom in ostanem tvoj dobri otrok.

Gloria.

Mašnik hvali Boga, se mu zahvali in ga móli. Moli tudi ti:

O Bog! ti si nar bolji Oče. Od tebe imamo vse dobro; tebi se moramo za vse zahvaliti. Ti si svét in imaš le nad dobrimi dopadajenje; ti si pravičen; ti plačuješ dobre dela, hude pa štrafuješ. Mi tebe častimo in hvalimo; mi tebe molimo, tvojiga Sina in svetiga Duha. Amen.

Dominus vobiscum,
to je: **Gospod z vami.**

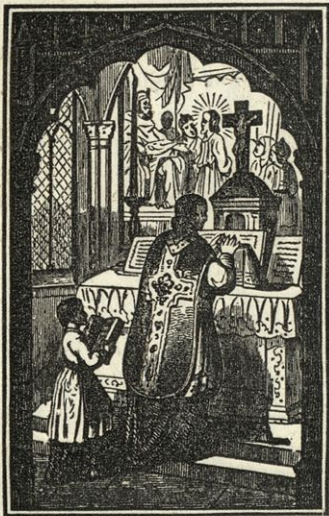
Mašnik se zdaj in večkrat k vernim oberne rekoč: Gospod z vami! in jih k molitvi opominja. Moli tudi ti:

Dobrotljivi Bog! daj nam, mi te prosimo, kar nam je na duši in na telesu treba in koristno. Ti nam boš dal, ako tudi sami išemo, kar nam je dobro, in storimo, kar tebi dopade, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

List.

Mašnik bere list iz svetiga pisma.
Moli tudi ti z njim:

Daj, o Bog! de bom tvojo
voljo zmirej bolj spoznaval,
spoznano pa vedno bolj natan-
ko in z večim veseljem spolno-
val. Amen.

Evangelii.

Mašnik bere nekaj iz življenja Jezusoviga, ki se evangeli imenuje, to se pravi: veselo oznanilo, ker je toliko veseliga za nas v tem. Verni zdaj vsi vstanejo: to pomeni, de bodimo perpravljani, nauke in izgleda Jezusove posnemati. Zahvali se Bogu, de si kristjan, in skleni tudi po kersansko živeti.

Nar bolj zamoremo, o Bog! tvojo voljo iz tega spoznati, kar nas je Jezus, tvoj preljudbi Sin, učil in kar je storil. O, de bi tudi njegove zglede v vsih rečéh posnemal! Potem bom gotovo dober in zveličan.

Kredo.

Mašnik nektere dni per maši véromoli. Misli tudi ti na poglavitne resnice in živi po njih.

Verujem v Boga Očeta, ki je vse stvaril, vse ohrani in vlada.

Verujem v njegoviga Sinu, Jezusa Kristusa, ki je z nebes peršel in nas v nebesa peljati hoče, če ga posnemamo.

Verujem v svetiga Duha, ki nas k dobriu razsvétljuje in poterduje.

Verujem terdno in resnično vse, kar je Bog razodel in nam po sveti katoliški cerkvi verovati ukazuje. Jest moram in hočem tudi tako živeti, kakor nam prava vera veleva. Amen.

Darovanje.

Mašnik daruje nebeškemu Očetu kruh in vino v spomin Jezusove smerti. Daruj tudi ti z mašnikam samiga sebe Bogu in moli:

Poglej, o nebeški Oče! z dopadajenjem na to, kar se bo po povelji tvojiga Sina s tem kruham in vinam zgodilo.

Jest se ti darujem in vdam s celim sercam. Iz ljubezni do tebe in iz hvaležnosti za vse, kar si mi po svojim Sinu dobriga skazal, hočem vsako hudobijo in zlasti grehe, ktere sim dozdaj nar večkrat storil, opustiti. Ta sklep je tebi, o Bog! gotovo nar ljubši daritev. Daj mi moč, de bom tudi po njem živel.

Sanktus.

Mašnik vérne opominja Boga hvaliti in moliti. Moli:

O Bog! jest tebe hvalim in častim z vsimi stvarmi v nebesih in na zemlji. Ljudjé in angeli te ne premorejo dosti hvaliti in častiti. Pa če te jest po otročje in iz vse svoje moči častim, imaš dopadajenje nad mojim češenjem, kakor nad hvalo angelov. Poln ponižnosti kličem z njimi:

Bog! ti si svét in vreden, de te molimo; čast, hvala in hvaležnost bodi tebi in tvojimu Sinu, Jezusu Kristusu! Amen.

Spomin za žive.

Mašnik moli zlasti za duhovno in deželsko gosposko in pričujoče, kakor tudi za vse ljudi, in svojo molitev z molitvijo svetnikov zediní. To Bogu posebno dopade, če za svoje bližnje molimo.

Še bolj, kakor hvalne pesmi, dopade tebi, o Bog! če tvoji otroci na zemlji, kakor tvoji otroci v nebesih, po bratovski ljubezni eden za družiga molijo. Prosim te tedaj, o Bog! za vse ljudi: požegnaj jih vse! Zlasti te pa prosim, de mojim staršem in dobrotnikam poverneš, kar imam dobriga od njih.

Vi svetniki in prijatli božji, ki ste zdaj per Bogu v nebesih, prosite tudi za nas, de se bomo s pobožnim življenjem vredne storili, tudi kdaj k vam priti!

Povzdigovanje.
Drugi poglavitni del maše.

Zdaj mašnik stori, kar je Jezus v svoj spomin storiti ukazal: s svetimi besedami kruh v teló, vino v kri Jezusovo spremeni in njega ljudstvu pokaže, de molijo sveto rešnje teló in sveto rešnjo kri. Misli si živo Jezusa na križi, kako je iz ljubezni do tebe svojo kri preлил.

Gospod! vérujem *de je to tvoje telo*, ktero si iz ljubezni do nas na križi daroval. Jezus! jest tebe pričujočiga molim! Tebi vse svoje življenje darujem.

Gospod! jest vérujem, *de je to tvoja kri*, ktero si k odpušanju grehov vsih ljudi preлил. O Jezus! rajši hočem umréti, kakor grešiti.

Po povzdigovanji.

Moli z mašnikam:

Naj ti, o Bog! ta daritev dopade, katero ti z mašnikam Jezusu v spomin pernesemo, ki je iz ljubezni do nas umerl. On je zopet od smerti vstal in v nebesa šel. Če ga bomo posnemali, nas boš tudi v nebesa vzél.

O Jezus! kako se ti zamorem za tvojo veliko ljubezin dovolj zahvaliti! Kako bi ne mogel vsiga rad storiti, kar si ti nam zapovedal, ki si iz ljubezni do nas toliko storil in terpel! Studiti, sovražiti moram vse, kar je greh, če le pomislim, de si ti svojo kri prelil in na križi umerl, de bi bil nas grehov odrešil.

Spomin za mertve.

Mašnik moli za mertve. Tudi ti jim keršansko ljubezin in hvaležnost pokaži in za nje moli:

Bog! tudi za mertve te prosimo. To našo molitev boš z dopadajenjem uslišal. Saj jih ti bolj ljubiš, kakor mi, in več storiš, kakor mi vošimo in zapopademo! — O Bog! daj, de bodo kmalo popolnoma očišeni in k tebi v nebesa vzeti. O, de bi kdaj vsi skup peršli!

Oče naš.

Mašnik oče naš moli. Moli tudi ti bolj s sercam, kakor z ustmi.

Bog! Oče vsih ljudi, Gospod nebes in zemlje! tebe moramo čez vse ljubiti in častiti, v vsih rečeh tvojo sveto voljo spolniti. Po tem bomo popolnoma dovoljni in v nebesih zveličani.

Daj nam, o Oče! kar mi, tvoji otroci, na duši in na telésu potrebujemo. Odpusti nam naše gréhe, ktere serčno obžalujemo; tudi mi vsim odpustimo, ki so nam kaj žaliga storili. Vari nas vsiga, kar bi nas k hudimu zapeljati utegnilo; vari nas greha, nar hujšiga zlega. Amen.

Obhajilo.
Tretji poglavitni del.

Mašnik zavžije Jezusovo telo. Obhajilo je združenje ali zedinjenje, ker se v svetim zakramentu z Jezusom združimo. Obhajaj se tudi ti v duhu in moli:

Tvoje telo, o Jezus! v podobi kruha naj me tvoje neskončne ljubezni opomni. Večkrat se hočem te ljubezni spomniti in tudi vsim ljudem dober biti, de se zmirej bolj s teboj zedinim. Moja edina želja je, tebi nasledovati, de bom svojemu nebéškemu Očetu zmirej bolj dopadel.

Blagoslov.

Mašnik ljudstvo blagoslovi. Ako greš z dobrimi sklepi od maše, si pravi blagoslov dobil, za kteriga mašnik prosi in s svetim križem vsim želi.

Daj nam, o Bog! za kar mašnik prosi. Blagoslovi nas, o nebeški Oče! blagoslovi mene, moje ljube starše in vse ljudi! Ohrani me v dobrim; vari me hudiga! blagoslovi moje sklepe, mojo pridnost in vse, kar delam.

Poln zaupanja v tvojo pomoč se hočem zdaj k svojim opravi- lam podati in vse storiti, kar je tvoja volja in kakor ti hočeš; velikokrat hočem na tebe in Jezusa Kristusa misliti in se tega spomniti, kar sim si zdaj dobri- ga namenil. Amen.

Sveta Maša.

(Za bolj odrašeno mladost.)

V v o d.

☉ Bog! jest sim zdaj per nar svetejši daritvi, ktero je tvoj Sin, naš Gospod in Zveličar, na križi opravil, in to zdaj po mašniku po nekervavo ponavlja. Per tej daritvi hočem na Jezusovo smert in njegovo neskončno ljubezin misliti — pa tudi pomisliti, kako naj ljubezin z ljubeznijo povernem in tudi samiga sebe tebi, o moj Bog! z Jezusam vsiga — serce in življenje darujem.

Svoje oči k altarju povzdignem ; pa zopet jih moram na tla oberniti, če pred teboj, Vsiga-vedni, Narsvetejši ! svojo slabost in grešnost premislim. Poln žalosti se na persi terkam. Jest spoznam svojo krivico ; jest obžalujem svojo nemarnost. Usmili se me, o Bog ! odpusti, o Oče ! svojimu otroku, ki se še le poboljšati hoče. Gospod, usmili se nas !

M o l i t e v.

O Bog ! brez tvoje pomoči nič ne zamorem ; pa s tvojo milostjo mi je vse mogoče. Zato te prosim : užgi moje slabo serce s svetim strahom pred teboj in z

ljubeznijo, de se bom greha, nar
večjiga zlega, bal in de bom tebi
s čistim sercam služiti in dopa-
sti mogel, po Jezusu Kristusu,
Gospodu našim! Amen.

List.

Pavel 1. Korinč. 3.

„Ali ne veste, de so vaše te-
lesa udje Kristusovi? Ali bote
ude Kristusove v nečisto ober-
nili? — Bog obvari!“

„Ali ne veste, de je vaše telo
tempelj svetiga Duha, kteriga ste
vi — per kerstu — prejeli, in
de ne služite sami sebi — v hu-
dim poželenji? — Zakaj vi ste
drago — s kervjo Jezusa Kri-
stusa kupljeni. Častite in nosite
Boga v svojim telésu!“ —

O moj Bog; daj mi moč, de se vselej samiga sebe v časti imam in dušo in telo čisto in brez madeža ohranim!

Z a d e v i c e.

1. Peter. 3.

„Vaša lepotija naj ne bo vna-
nja — ne lišp v laséh, ne zlat-
nina in lepe oblačila: ampak no-
tranja naj bo — čistost in dobrota
serca, tih in krotek duh. To vas
naj bolj per Bogu zaljša.“

Daj, o Bog! de ne bom bolj
dopadajenja ljudi, kakor tvojiga
iskal!

Evangelij.

Mat. 43.

Tisti čas je rekel Jezus svo-

jim učencam: „Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritimu v njivi, kteriga je človek, ki ga je našel, skril: in od veselja nad njim gre, in proda vse, kar ima, in kupi tisto njivo.“

Tak skrit zaklad naj mi bo nedolžnost in čednost. Ona je moja edina lepota, moje nar večji bogastvo, moja nar večji čast. Samo z njo zamorem, o Bog! tebi dopasti; samo tisti, ki so čistiga serca, se bodo s tabo večno veselili.

Per darovanji kruha in vina.

Svoje serce, o Bog! ti darujem. Kar je nečisto ali grešno, ne more tebi, o nar svetejši!

dopasti. Ni dosti, de se lepo, pobožno in čisto obnašam; ampak tudi nobena huda želja ali grešno nagnjenje mi ne sme serca omadeževati. Ni dosti, de se le greha varujem, ampak tudi nevarnosti in perložnosti grešiti se moram, kolikor morem, ogibati. To hočem storiti: čuti hočem in moliti, de v skušnjava — v grehe ne pridem; vsih nespodobnih norčij, vsih nevarnih znanstev in veselic se hočem varovati; nikoli ne sme jezik nečiste besedice izgovoriti ali v serce mi priti tako govorjenje. Sramožljivost in varnost naj me zapeljivosti varujete.

Ta sklep je tebi, o Bog! nar

ljubši dar; de bi ga le spolnil;
daj mi pomoč k temu, o Gospod!
prosim te po Jezusu Kristusu,
našim Gospodu in Odrešeniku.
Amen.

Per Sanktusu.

Ti sam, o Bog! si svet, ves
čist in popolnoma.

Ti nam praviš: „Bodite sveti,
kakor sim jest svét!“ Ako ravno
ne morem biti tako popolnoma,
kakor si ti, si vendar hočem per-
zadéti, vedno bolj in čistejši bi-
ti, de bom tebe z vsimi dobrimi
ljudmi na zemlji in z nar čistej-
šimi duhovi v nebésih — vsimi
angeli in svetniki prav hvaliti
in častiti mogel.

Per povzdigovanji.

Jezus, ti nedolžno Jagnje božje! ki si na križi grehe celiga sveta odvzel, zdaj se vnovič v podobi kruha daruješ. Odvzemi tudi moje grehe! Bodi mi milostljiv!

* * *

Jezus! ti si svojo nedolžno kri za odpušenje grehov prelil. Očisti me vsiga! Jest nočem nič več — nič več ne grešiti.

Po povzdigovanji.

Na tvojim križi, o nebeški Zveličar! spoznam ceno svoje duše; tukaj še le vidim, kako strašen zleg je greh. S svojo kervjo si

me odkupil, in zdaj bi se zopet z greham smel od tebe ločiti, se večno od tebe, svojiga Zveličarja, ločiti! Ti si za vse ljudi umerl; in jest bi smel koga z nespodobnimi norčijami in pogovori, z nesramno obleko, z razujzdanim življenjem hujšati — nedolžnost zapeljevati in ti kako dušo, za katero si kri in življenje daroval, zopet iz rok iztergati, in v pogubo, v večno pogubo pahniti! Tvoja kri bi se smela nad njo — nad menoj zgubiti — večno zgubiti — z mojo krivico! —

Jest mislim zdaj z mašnikam na duše v vicah in jih tvoji ljubezni, usmiljeni Bog! perporočim. Kakor zlato se morajo v ognji

tudi nar manjših madežev očistiti, ker nič nečistiga v nebesa priti ne more.

Ali bi se ne imel tukaj tudi peklenkiga ognja, ki nikoli ne ugasne — hudiga červa, ki nikoli ne pogine, spomniti? Oh, če se manjših grehov ne bom varoval, bom kmalo v hujši zabredel; če kaj storim, kar je zoper sramožljivost in spodobnost, in mislim: To je le majhna reč! bom zmirej bolj lahkomisljen, prederzen in v dobrim slab. Zmirej bolj deleč od tebe, o Bog! se bom pomikal in se brez milosti tvoje svojimu pogubljenju — peklu bližal! —

Iz serca molim: Oče naš! Moj

Bog in Oče! moje življenje naj te časti in hvali! Tudi drugim hočem zgled keršanske spodobnosti in krotkosti dati.

Odpusti mi moje grehe in napčnosti. Vsake nevarnosti in perložnosti grešiti se hočem skerbno ogibati, kolikor morem; kadar pa ne morem, bodi ti per meni, de te vedno pred očmi imam.

Očisti me zmirej bolj od grehov, de se bom zmirej več tvoje milosti in enkrat tvojiga obličja veselil. Amen.

Duhovno obhajilo.

O de bi moje serce dosti čisto bilo, de bi te, nedolžno Jagnje božje, z mašnikam vred pre-

jeti mogel! O de bi jest vreden bil, de bi ti, o Gospod! k meni peršel in stanovitno v meni prebival! Tode jest nisim vreden! Pa reci le eno besedo svoje usmiljenosti, in moja duša bo zdrava in čista! Očisti me ti! posveti, pokrepčaj me, de se v ljubezni ves s teboj sklenem — de me nobena huda želja, nobeno mikanje greha — nič na svetu od tvoje ljubezni ne loči, o ljubeznjivi Jezus!

Konec in žegen.

Vzemi tedaj, o Bog! moje dobre sklepe z dopadajenjem in žegnaj me, de bi jih tudi spolniti mogel. O poznam svojo sla-

bost in nestanovitnost; toliko gorečniši te pomoči tvoje prosim. Ti si moj nar bolji perjatelj in Oče; vodi in vari me na nevarni poti mladosti, de bom mogel z mirnim sercam svoji starosti, smerti in večnosti naproti iti, stori me žegna, s katerim čednost kronaš, deléžniga; daj mi spoznati in okusiti, kolikošno veselje in zveličanje prava čednost tukaj — in tam dela! To te prosim, to upam po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji! Amen.

Sveta Maša

z a m e r t v e.

Vvod.

Pravični, dobrotljivi Bog! Oče vsih ljudi, mi tvoji otroci, smo zdaj v ljubezni in edinosti zbrani, de bi spomin tvojiga Sina obhajali, ki se je na križi za zveličanje tega sveta daroval. Jezus je za vse ljudi umerl; zdaj se pa njegova smert na križi tukej na altarji nekervavo obhaja za vse, žive in mertve.

Spomin daritve, velike ljubezni našiga Odrešenika, obudi tudi našo ljubezin do tebe in do vsih

ljudi, de svoje gréhe obžaluje-
mo, vsim, ki so nas razžalili,
odpustimo in tebe, o usmiljeni
Oče! prosimo, de tudi ti nam in
vsim ljudem odpustiš. Gospod,
usmili se nas! Gospod, usmili se
vsih živih in mertvih!

Per darovanji.

Nebeški Oče! mi tebi po maš-
nikovih rokah kruh in vino da-
rujemo, ktera se bota v telo in
v kri tvojiga Sina, našiga Od-
rešenika, spremenila. Ponižno in
skesano serce je tebi tudi do-
padljiv dar. Spoznam svoje grehe
in jih obžalujem; tudi terdno
sklenem, vprihodnjič tudi majhnih
grehov se varovati. Ti boš en-

krat, o Bog! drugač sodil, kakor ljudje zdaj, in kar se nam zdaj le majhno zdi, bo pred teboj hudo strahovano. Nič nečistiga ne pride v nebésa. Očisti me tedaj, o Gospod! očisti tudi duše vernih v vicah in naj jim bo ta daritev tolažba in hladilo, in kmalo naj jih réši iz hudiga terpljenja in naj jih perpelje v večno veselje.

Povzdigovanje.

Jezus! molimo te z živo vero! Usmili se nas! Bodi vsim milostljiv in usmiljen, ktere si s svojo smertjo na križi odrešil!

Jezus! tvoja kri naj očisti nas in duše tistih, ki so se že s tega sveta ločili! Jezus, bodi nam in njim **Odrešenik** per nebeškim **Očetu!** Daj enkrat nam, dušam pa zdaj iz vic kmalo k tebi v nebesa priti!

Po povzdigovanji.

Mi perporočimo tebi, o Bog! duše mertvih in te prosimo, usmili se jih. Ti si njih oče, kakor tudi naš. Ti jih vse ljubiš, kakor svoje otroke, in še bolj, kakor jih mi ljubimo. Pa tudi naša prošnja ti je dopadljiva, kadar za nje prosimo, po Jezusu Kristusu. Amen.

Za duše ranjelih staršev, prijatlov in dobrotnikov.

Poverni jim, o Bog, na unim svetú, kar so mi dobriga storili in zapustili; poplaščaj njih zvestobo in skerbnost z večnim veseljem. Odpusti jim, če so — morebiti zavoljo mene iz prevelike ljubezni do mene se pregrešili ali iz človeške slabosti kaj zamudili.

Odpusti tudi meni, o Bog! če sim jih z nepokoršino in nehvaležnostjo razžalil. Perzadeval si bom prihodnjič, de jim bom tudi še v grobu ležečim z lepim vedenjem čast delal — njih dobrote k dobri mu obračal, njih nauke zvesto spolnoval. To jim je nar

ljubši; to je nar lepši zahvala za vse dobro, kar so mi storili.

Per obhajilu.

Gospod! nisim vredin, k tvoji mizi perstopiti, pa vender bi se rad s teboj, o Jezus! terdno sklenil.

„Bog je ljubezin; kdor v ljubezni ostane, ostane v Bogu in Bog v njem.“

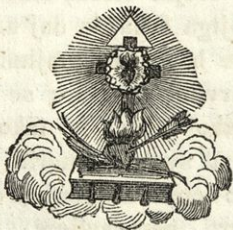
Cez vse hočem Boga ljubiti in bližnjiga, kakor samiga sebe. Ta sveta maša naj me v tem poterdi. Z ljubeznijo do svojiga bližnjiga posebno ljubezin do Boga pokažem. Bog hoče, de svojiga bližnjiga ljubim — on tudi vse ljudi ljubi. Če že mertve, ki jih več ne vidim, ljubim, kako bi živim

svojo ljubezin odrekel, ktere imam zmirej pred očmi! — Če Boga prosim, de bi uboge duše iz vic rešil: kako bi se prederznil, svojiga bližnjiga z nečistimi besedami ali norčijami v pekel pahniti!

S k l e p.

Naj ti dopade, o nebeški Oče! molitev tvojih otrok, kakor dari-
 tev tvojiga Sina, in daj nam pomoč, de bi se tudi majhnih grehov varvali, za ktere se morajo duše tako ojstro in tako dolgo na unim svetu pokoriti, in de bomo z lepim življenjem zmirej k smerti perpravljeni. Saj ne vemo ne ure ne dnéva, kadaj nas boš ti vsigavedni, pravični

Bog! pred se poklical. **Zdravje,** moč in čednost ne varujejo smerti. **Naglo** in neprevidama utegnemo tudi mi umreti, kakor toliko družih. **Daj jim, daj, o Gospod!** dušam vernih večni pokoj, in večna luč naj jim sveti! **Naj počivajo v miru! Amen.**

Ljuba mladost !

Spomni se večkrat smerti in uči se, kako ti je živeti.

Misli na svoje poslednje reči in ne boš grešil vekomaj.

Misli zlasti ob času skušnjave ali kadar te grešiti mika: „Kaj bom imel od tega, če se hudimu poželenju vdám? Kako mi bo per sercu, kadar bo smert peršla? — Kako dobro mi bo djalo, če bom sam sebe premagal?“

Ne pojdi nikoli iz pokopališa, prejden za mertve in *zase* nisi molil. Pogledj dobro grobe perjatlov in znancov; kličejo ti:

Dans meni, jutri tebi;

Dans rudeč, jutri smerdeč.

Poglej dobro trohnene kosti in
 čepine! Bili so, kakoršen si ti zdaj, in
 ti boš morde kmalo tak, kakoršni
 so oni zdaj. Dobro jih poglej. Kaj
 jim je ostalo od nekdanje lepote,
 berhkote in blišobe? Celo nič. Zdaj
 so gnjila trohnoba in pešica praha!

Spomni se, o človek! de si
 prah in se boš zopet v prah
 spremenil!

Litanije

od vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
usmili se nas!

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,
usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog,
usmili se nas!

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

S. Mihael,

S. Gabriel,

S. Rafael,

} za nas
Boga
prosi!

Vsi sveti angeli in arhangeli,
za nas Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih
duhov, za nas Boga prosite!

S. Janez Kerstnik, za nas Boga
prosi!

S. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za
nas Boga prosite!

S. Peter,
 S. Pavel,
 S. Andrej,
 S. Jakop,
 S. Janez,
 S. Tomaž,
 S. Jakop,
 S. Filip,
 S. Jernej,
 S. Matevž,
 S. Simon,
 S. Tadej,
 S. Matija,
 S. Barnaba,
 S. Lukež,
 S. Marka,

za nas Boga
 prosi!

Vsi sveti aposteljni in evange-
listi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi,
za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za
nas Boga prosite!

S. Štefan, } za nas Boga
 S. Lovrenc, } prositi!
 S. Vincenc, }

S. Fabjan in Sebastjan, } za nas
 S. Janez in Pavel, } Boga
 S. Kozma in Damijan, } prositi!
 S. Gervazi in Protazi, }

Vsi sv. marterniki, za nas Bo-
 ga prosite!

S. Silvester, } za nas Boga
 S. Gregor, } prositi!
 S. Ambrož, }
 S. Avguštin, }
 S. Hieronim, }
 S. Martin, }
 S. Miklavž, }

Vsi sv. škofje in spoznovavci,
 za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenički, za nas Boga
 prosite!

S. Anton, } za nas Boga
 S. Benedikt, } prositi!
 S. Bernard, }

S. Dominik , } za nas Boga
 S. Frančišk , } prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za
 nas Boga prosite!

Vsi sveti mnih in pušavniki,
 za nas Boga prosite!

S. Marija Magdalena ,	} za nas Boga prosi!
S. Agata ,	
S. Lucija ,	
S. Neža ,	
S. Cecilija ,	
S. Katarina ,	
S. Anastazija ,	

Vse svete device in vdove, za
 nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje,
 za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam,
 o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas,
 o Gospod!

Od vsiga hudiga,
 Od vsiga greha,
 Od svoje jeze,
 Od nagle in neprevidene
 smerti,
 Od skušnjav hudičevih,
 Od jeze, sovraštva in vse
 hude volje,
 Od duhá nečistosti,
 Od treska in hudiga vremena,
 Od šibe potresa,
 Od kuge, lakote in vojske,
 Od večne smerti,
 Skoz skrivnost svojiga sve-
 tiga včlovečenja,
 Skoz svoj prihod,
 Skoz svoje rojstvo,
 Skoz svoj kerst in sveti
 post,
 Skoz svoj križ in svoje ter-
 pljenje,
 Skoz svojo smert in svoj
 pokop,

reši nas, o Gospodi!

Skoz svoje sveto vstajenje,
 Skoz svoj čudni vnebohod,
 Skoz prihod tolažnika, sve-
 tiga Duha,
 V dan sodbe,

reši nas,
 o Gospod!

Mi grešniki,
 De nam zanesesh,
 De nam odpustiš,
 De nas k pravi pokori per-
 pelješ,
 De svojo sveto cerkev vi-
 žaš in ohraniš,
 De pastirja apostoljskiga in
 vse cerkvene stanove v
 svoji sveti véri ohraniš,
 De sovražnike svoje svete
 cerkve ponižaš,
 De keršanskim kraljem in
 oblastnikom mir in pravo
 enovoljnost daruješ,
 De vsimu keršanskimu ljud-
 stvu mir in edinost daš,

prosimo te, sliši nas!

De nas vse v svoji sveti
 službi poterdiš in obderžiš,
 De naše misli k nebeškim
 željam povzdigneš,
 De vsim našim dobrotnikom
 večne darí dodeliš,
 De duše naše in naših bra-
 tov, bližnjih in dobrotni-
 kov večniga pogubljenja
 rešiš,
 De sad zemlje daš in ohraniš,
 De vsim vérnim dušam več-
 ni pokoj dodeliš,
 De nas uslišiš,
 Sin Božji!

te prosimo, sliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe svetá
 odjemlješ; zanesi nam, o Go-
 spod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá
 odjemlješ; usliši nas, o Go-
 spod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá

odjemlješ; usmili se nas, o
Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d.

V. In nas ne vpelji v skušnjavo:

O. Temuč reši nas od hudi-
ga. Amen.

Molitve

po Litanijah per popoldanji službi Božji
ob nedeljah in praznikih, kateri niso ma-
tere Božje.

K svetimu rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kateri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

**Za odvernjenje vsih nadlog
in nevarnost.**

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, grešnikom voljno v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu svetiga

križa pretil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, dragino, bolezni in vse žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika, našiga Papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog! pastir in vižar vsih vernikov! glej milostivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djanjem k dobrimu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu

cesarju I., svojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, de bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji Božji časti, k našimu zveličanju in k miru in k sreči vsiga keršanstva perpomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri

so še per življenji ali pa so se že s sveta ločili, na prošnjo vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno perporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj vživati in tamkej z vsimi zvoljenimi doseči, de te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To

nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, tvojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Ödrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d. (petkrat.)

Lavretanske litanije

v čast prečiste Device
Marije.

(Ob praznikih Matere Božje
in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
 usmili se nas!

Sin, vsiga svetá rešnji Bog,
 usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili
 se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog,
 usmili se nas!

S. Marija,
 S. Mati Božja,
 S. devic Devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti Božje,
 Mati prečista,
 Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našiga stvarnika,

za nas Boga prosí!

Mati našiga odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posóda duhovna,
 Posóda časti vrédna,
 Posóda vse svetosti,
 Skrivnostna róža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebéske,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Perbežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,

za nas Boga prosí!

Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcov,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvir-
 niga greha spočeta,

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki gréhe svetá odjemplješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki gréhe svetá odjemplješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki gréhe svetá odjemplješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d.

Molitve.

K presvetimu rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno).

V. Kruh z nebés si jim dodelil.

O. Kteri imá vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kteri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

K sveti Devici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč perbežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošinj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana devica; naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi; svojimu Sinu nas perporoči; svojimu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! de vedno zdravje na duši in na telesu uživamo; in de bomo po

častitih prošnjah presvete Marije, vselej device, od sedanje žalosti rešeni, in večniga veselja deležni.

Od I. nedelje po binkuštih do I. adventne nedelje.

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad svojiga telesa; o milostiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite device matere Marije, de bi vredno prebivališa tvojiga Sina biti zaslužila, s perpomoločjo svetiga Duha perpravil; daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostivih prošnjah od prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

K svetimu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete

matere Marije pomaga, de, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube device Marije, in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim

prijatlam in neprijatlam, in obvari to faro z vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji; in dodeli milostivo vsim vernim keršenikam, živim in mertvim, v nebeškim kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvari našiga papeža I., našiga škofa I., našiga svetliga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi z nebes doli na nas; in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d. (petkrat.)

Od pokore.

Ako si smerten greh storil, o ne mudi se ne en miglje, s serčnim obžalovanjem *iz ljubezni do Boga* in ob prvi perložnosti v zakramentu pokore zopet božjo milost zadobiti — sicer je vse, kar med tem dobriga storiš, za večnost zgubljeno in tudi tvoja duša je večno pogubljena, če med tem umerješ.

Spovej se večkrat, in če imaš tudi le majhne grehe, se hiti spokoriti in jih objokovati; ker tudi majhni grehi razžalijo Boga in zapeljejo, ako jih vnemar pušaš, kmalo v večji grehe, kakor bolezin smert perpelje.

Pojdi pa k spovedi vselej dobro perpravljen in

Pokličí svetiga Duha na pomoč.

Če imaš res resnično voljo se spovedati in poboljšati, ti bo Bog gotovo tudi pomoč dal. Prosi ga za to iz serca:

Moj Bog! zdaj se hočemo spovedati, in *prav spovedati*. Pa brez tvoje pomoči ne zamorem nič! Pomagaj mi! Sveti Duh! razsvetli, vodi in uterdi me, de svoje grehe prav spoznam, jih obžalujem, se jih odkritoserčno spovem in se resnično poboljšam. Zato te prosim po Jezusu Kristusu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Sprašaj svojo vest.

Če svojih grehov ne spoznaš, se tudi poboljšal ne boš.

Ti že sam veš, kaj je greh, kaj ni prav, če svojo vest prav na tan-

ko — po zapovedih božjih in cerkvenih sprašaj. Premišljuj dolgo in dobro, kako si v mislih, z željami, z besedami, v djanji grešil; in sicer

Zoper Boga.

Kako si svojo zadnjo spoved opravil? — Ali si se dosihmal kaj poboljšal? — Ali si naloženo pokoro natanko opravil?

Kako si svojo zjutranjo in večerno molitev opravil? — Ali si tudi po dnevu večkrat v Boga mislil?

Ali nisi nikoli zoper Boga mermal? njegovimu svetimu imenu ali družim svetim rečem nečast storil? Nisi nikoli klel, se rotil?

Kako si se v cerkvi zaderžal? Ali se nisi nepotrebama okrog oziral, poslušal, kaj drugi govore, ali celo sam govoril in torej tudi druge motil in pohujšal? Ali si bil permaši s spodobno pobožnostjo (an-

dohtjo) — ter se spomnil Jezusove smerti na križi? — Ali si poslušal zvesto pridigo in keršanski nauk — k svojimu pridú?

Kako si nedelje in praznike — zlasti popoldne in zvečer praznoval?

Ali nisi nikoli zoper božjo usmiljenost ali celo s prederzno mislijo grešil: „*Saj se lahko zopet spovem?*“

Zoper bližnjiga.

Kako si bil proti svojim starsšem in predpostavljenim? Ali jih nisi z nepokoršino — s slabim zadržanjem žalil?

Ali nisi bil nevošljiv, togoten ali serdit?

Ali nisi družih zaničeval, zasmehoval, ali z njimi slabo ravnal? Jim kaj hudiga pervošil?

Ali nisi nikogar z gerdimi primki razžalil? Nikogar po krivim tožil,

pomanjševal ali černil? Ali nisi neznanih pregreškov brez potrebe in prida — le iz lahkomišljenosti in ošabnosti, ali celo iz hudobije in hudoželjnosti razglasil?

Ali nisi nikoli lagal ali goljufal?

Ali nisi drugim škode delal — nisi nič ukradel ali spridil — ali k temu pomagal — k temu molčal, ko bi bil lahko kaj taciga odverniti zamogel?

Ali nisi pohujševal — z nečistim pogovori ali pesmimi, z nesramno nošo ali vedenjem? Ali nisi nikogar k grehu navajal — dražil — nedolžnosti zapeljeval? Ali se nisi z molčanjem ali z dopodajenjem ptujih grehov kriviga storil?

Ali nisi družih iz nevošljivosti — čednost in spodobnost zasmehovaje — v dobrim zavelal?

Zoper samiga sebe.

Ali nisi *radovoljno* kaj nečistiga mislil? Ali nisi radovoljno — kaj nečistiga gledal, pohujšljivih pogovorov poslušal, z nevarnim znanstvam k temu perložnosti dajal? Ali nisi res še v bližnji nevarnosti in perložnosti k grehu?

Ali nisi kaj pregrešniga želel? Ali nisi greha iskal?

Ali nisi nič storil ali dovolil, češar bi se pred Bogom in samim seboj sramoval in bal?

Ali nisi bil nezmeren v jedi in pijači?

Ali nisi nič po nepotrebnim — z igrami ali v obleki zapravljjal?

Ali nisi bil len per delu?

Ali nisi nič opustil, kar bi bil zamogel in mogel storiti?

V katerih rečeh si nar bolj slab?

Obžaluj grehe in skleni, nič več ne grešiti.

Kesanje ti mora iz serca priti, in žal ti mora biti posebno zavoljo Boga.

Pomisli tedaj, de je Bog nar večji, nar bolj ljubezni vredna dobrota, de je tvoj nar boljši Oče — in de je greh zaničevanje Boga, strašna nehvaležnost in nepokoršnost do Boga; tedaj nar večji razžaljenje božje.

Obudi poprej v sercu ljubezin do Boga. Potem bo obžalovanje se samo v tebi vnelo in ti gotovo iz serca peršlo, in tako boš zdihoval:

Moj Bog! ti si nar večji dobrota; tebe bi mogel čez vse ljubiti! — pa kako sim te ljubil? — Ti si moj nar boljši Oče, jest sim tvoj otrok; — pa kakšen otrok! — Kako ti jest mo-

rem dopasti? Jest sim tebe s svojimi grehi, z nehvaležnostjo in z nepokoršino razžalil! Spoznam to in iz serca obžalujem.

Usmiljeni Oče! odpusti mi zavolj Jezusa; perzanesi svojimu otroku, ki se resnično poboljšati hoče. Terdno sklenem s tvojo pomočjo se poboljšati, vsakiga prostovoljniga greha in tudi perložnosti k grehu se ogibati, kolikor mi je mogoče.

Pomisli tudi, *kaj*, *kje*, *kdaj* in *kako* si narvečkrat grešil. Spovednik ti bodo pomagali in te podučili, kako se boš poboljšati mogel. Kadar boš ves dobro perpravljen, pojdi k spovedniku in prosi jih za žegen.

Spovej in spoznaj svoje grehe.

Ne zamolči nič iz boječnosti ali napčne sramožljivosti. Spovednika se ti ni bati; veselje ima, če vse odkritoserčno poveš, kar si grešil. Sramuj se grešiti, pa spovedati se nikar ne sramuj; zakaj to kaže in pomaga k poboljšanju, če se ne sramuješ. Saj spovednik tudi nikomur povedati ne smejo, kar se spoveš; njim je le na tvojim poboljšanju ležeče.

Če prostovoljno kaj veliciga ali kaj gerdiga zamolčiš, ti tvoja spoved nič ne pomaga — še večji greh — rop božji storiš; — tudi spovednik ti ne morejo pomagati. Enkrat boš mogel vendar le povedati, in če dálj časa odlašáš, bolj težko te bo stalo; povej raji zdaj koj! Oj kakó lahko ti bo per sercu, ako se skesano spoveš!

Povej koj per začetku spovedi, če si morde kdaj per spovedi kaj gerdiga zamolčal, ker si se bal, ali če se nisi prav, brez kesanja, brez terdniga sklepa se poboljšati, spovedal.

Sicer pa povej koj, ko se začneš spovedovati, kdaj si se poslednjič spovedal, kaj si od tistihmal hudiga storil. Le odkritoserčno se obtoži.

Spoved naj bo kratka; opusti vse, kar k spovedi ne gre; ne imenuj nepotrebama družih po imenu; sam sebe toži in ne družih.

Če dvomiš (cviblaš), če je to ali uno greh ali ne, poprašaj spovednika. Ne ustraši se, če te kaj prašajo, dobro ti želé; le svetovati in pomagati ti hočejo.

Poslušaj poslednjič dobro, kaj ti spovednik pravijo, kaj imaš v prihodnje storiti, kaj opustiti.

Po spovedi.

Obudi še enkrat kesanje nad svojimi grehi in ponovi svoj sklep. Stori, kar so ti spovednik ukazali, in ne pozabi njih naukov in opominovanja. —

Pokora ali zadostovanje za greh pa ne obstoji samo v kakih molitvicah, ktere za pokoro dobiš. Resnično se moraš tudi poboljšati. Tudi moraš vse poravnati in nadomestiti, kar še poravnati in nadomestiti moreš. Storjeno škodo drugim poplačaj. To gre k zadostovanju za greh.

Molitev po spovedi.

O Bog! ti si mi grehe odpustil. Ti imaš zopet dopadajenje nad menoj, kadar se poboljšam. Res se hočem poboljšati, tudi

vse opustiti, kar bi me k hudimu zapeljati utegnilo; po spovednikovim svetu se hočem ravnati in se večkrat spomniti, de si vsigapričujoč in vse veš, kar storim ali mislim. Daj, o ljubi Oče! de ti bom v prihodnje tvoj dobri, pokorni otrok, po Jezusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Od svetiga obhajila.

Če res Boga ljubiš in za svoje boljšanje skerbiš, ne boj se zavolj svojih vsakdanjih slabost, ki jih obžaluješ in odpraviti želiš, k svetimu obhajilu perstopiti. Ponižaj se pred Bogam in zaupaj v Jezusa. Ravno per sv. obhajilu boš moč k dobri in dušni pokoj zadobil.

Misli si per sv. obhajilu vselej prav živo, kar si per sveti maši v teh bukvicah bral, Jezusa per zadnji večerji in na križi; spomni se njegove daritve — njegove smerti in daruj sam sebe, svoje serce in življenje z Jezusam združen Bogu.

Vervaj in ljubi! in vredno se boš k svetimu obhajilu perpravil.

Molitev pred sv. obhajilam.

Perstopim k tvoji mizi, o Jezus! Sej si nas ti sam povabil ter rekel: „*Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jest vas bom poživil.*“ Ko k tvoji mizi perstopim, očitno pokažem, de v tebe verujem, ako te ravno ne vidim.

Verujem, o Gospod! de pod podobo kruha tvoje telo z mesam in kervjo, kakor Boga in človeka prejmem. Ti si sam rekel: „*To je moje telo! — To storite v moj spomin!*“ To je tvoje telo, ktero si za nas na križi daroval; to je večni spo-

min. tvoje ljubezni, po kateri z nami terdno združen biti hočeš.

Koga smem vse od tebe, o ljubi Zveličar! *upati*, ki si svoje telo za nas v bitko smert dal in ga še našim dušam v živež in v zastavo večniga življenja daješ. Ti si sam rekel: „*Kdor ta kruh (vredno) je, bo večno živel!*“

Kako neizrečeno si ti nas ljubil, o Jezus! „*Nihče nima*“, kakor si sam rekel, „*večji ljubezni, kakor, kdor za svoje perjatile umerje.*“ Ti si svoje življenje na križi za svoje sovražnike — za nas dal, *ki smo še grešniki bili.* Kako bi tebe

ne ljubil, o ljubeznjivi Jezus! pa kako malo te vender ljubim! Kaj storim, kaj terpim iz ljubezni do tebe, ki si za me toliko storil in toliko terpel? — Kako mlačen sim jest v ljubezni božji — v ljubezni do svojiga bližnjiga! — In vender bi se mogel s teboj, o Jezus! ves v ljubezni združiti, kakor zdaj ti svoje telo z menoj združiš! Tode jest nisim vreden, de ti v moje grešno serce prideš; — pa reci le z besedo svoje usmiljenosti, in moja duša bo ozdravljena.

Jezus! tvoje nar svetejši telo naj očisti, uterdi in ohrani moja dušo v večno življenje!

Po svetim obhajilu.

Jezus! ti si per meni; ti moj božji perjatel in odrešenik, moj Gospod in moj Bog! — ti si per meni; kaj sim jest pred teboj? Molim te v nar globokejši poniznosti!

Zahvalim se ti za veliko milost, katero si mi skazal. Kaj je zamogla tvoja ljubezin še več dati in storiti? Kako ti hočem ljubezin verniti?

Moje serce hočeš ti od mene iméti, moje celo serce. Kakor si se ti vsiga za me daroval, se moram tudi jest tebi darovati — samo tebi živeti, ki si iz ljubezni do mene umerl. Samo ti v meni

živi — tvoj duh, duh svete ljubezni naj moje celo serce oživi — tvoj svet zgled naj se iz vsih mojih besedi in del kaže. To bodi moja hvaležnost, to bodi sad moje molitve.

Iz ljubezni do tebe terdno sklenem, vselej kakor práv kristjan živéti. Dans ponovim obljudo, ki sim jo per svetim kerstu storil: Jest se odpovem hudiču, vsimu njegovimu napuhu, vsim njegovim delam — vsimu grešnimu veselju — vsim nevarnim znanstvam in veselicam. Vse hočem zvesto spolniti, kar sim per spovedi obljudil.

Ali koliko sklepov sim že naredil — in kako malo sim jih spol-

nil? Pa kaj bi se še le zgodilo, ko bi ne ponavljal večkrat svojih sklepov per spovedi — ko bi ne šel večkrat k tvoji mizi in ko bi se ne poživiljal večkrat z nebeškim kruham? O moj Jezus! pokrepčaj mojo dušo s svojim svetim telésam, daj mi pomoč zoper skušnjave k grehu, pomoč k poterpežljivosti v nadlogah in v terpljenji, k stovitnosti v dobrim do konca življenja. Ti si sam rekel: „*Kdor moje meso jé, in moja kri pije, ostane v meni in jest v njem.*“

O ostani v meni, jest ostanem v tebi! Nič, kar nič naj me več ne loči od tvoje ljubezni.

Dan svetiga obhajila naj ti bo

dan veselja in praznik. Veseli se v Gospodu in pokaži tudi drugim, kako veselje je to za dušo, kadar se z Jezusom združi.

Živi pa tudi sveto ta sveti dan. Ponovi svoje dobre sklepe in beri lepe duhovne bukve. Zlasti pa beri sledeče:

Koristne nauke in opominovanja večkrat,

zlasti pa na dan sv. obhajila.

I. Za mladost sploh.

Nič ne čislaj in ne hrani bolj skerbno, keršanska mladost! kakor svojo *nedolžnost*, čistost serca. Nar lepši lepota tvoje starosti je ona — tvoje nar večji bogastvo na zemlji. Ona ti da

veselo serčnost, moč in življenje, ona ti perpravlja pravo veselje; ljudem in Bogu te dopadljiviga stori — in na unim svetu te lepa, neminljiva krona pred sedežem nedolžniga Jagnjeta čaka.

Necistost je pa gnusoba pred Bogam in pred vsimi poštenimi ljudmi; zdravje spodkopuje in življenje krajša; hudo očitjanje vesti, sramota, revšina so njeni nasledki — že na tem svetu; pa še večji gorje *necistimu* človeku na unim svetu, ker ne pojde v nebeško kraljestvo!

Oh! nedolžnost enkrat zgubljenjena — je večno zgubljenjena — tudi z nar skrivnejšim greham —

že s pervim dovoljenjem v kako grešno veselje!

Ako hočeš ti, ljuba mladost! svoje nar večji bogastvo, svojo nedolžnost obvarovati, ter časni in večni nesreči oditi; živi po lepim nauku svojiga Zveličarja: „*Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete!*“ Mat. 26, 41.

Torej

Č u j!

1. Dobro pazi, kaj se v *tebi* in *okrog tebe* godi.

Ti imaš svoj predragi zaklad v slabi posodi. Nar bolj nevarniga sovražnika imaš sam v sebi — ta je perrojeno nagnjenje k hudimu, telesno poželenje, ki ti greh tako mikaven kaže, de Bo-

ga in vsiga pozabiš, kar bi te imelo greha varovati.

Zateri tedaj koj prvo nečisto nagnjenje; zoperstavi se koj v začetku skušnjavi. Ugasni iskrico, dokler večji ne postane. Verni se koj od tacihi reči, ki ti hude misli delajo; obrni svoje oči od njih; počni kaj družiga; zapusti kraj, osebo (peršono), reč, ktera ti je nevarna.

Ako v sebi nagnjenje čutiš, kteriga bi nikomur lahko — brez sramote razodeti ne mogel: te že ravno to opominja, de svojimu spovedniku serce odkri. Kdor je oslepljen, si ne more sam ne svetovati, ne pomagati. Prosi Boga, de te razsvetli.

2. Ravnaj se skerbno in zvesto po svoji vesti, notranjim glasu; bodi zelo zelo sramožljiv v mislih, v besedah in v vedenji, kakor tudi v obléki. Ako je sramožljivost zgubljena, je vse zgubljeno.

Ne imej tega za kako majhno reč, ako je le nekoliko spodobnosti nasproti. Ne misli nikoli: „To ni tako napčno;“ ali: „Le toliko hočem; več pa ne.“ O tvoja slabost bi se čedalje bolj narašala; ti bi bil čedalje bolj lahkomišljen in prederzen; ti bi se čedalje bolj od Boga in njegove milosti odmikal. Kdor že pada, tudi gotovo pade. Nikoli ne zaupaj v samiga sebe preveč;

pred in globokeje boš padel, kakor se nadjaš. Ne dovoli v začetku vsaki skušnjavi, vsaki nevarnosti; če ne, bo prepozno; ti si preslab, pogubiš se.

3. Vari se skerbno, de sam svojiga sovražnika, hudiga nagnjenja s svojimi očmi, s poslušanjem pohujšljivih pogovorov ali pesem, z branjem gerdih bukev — ali kakor bodi koli, ne zbudiš. Vari se vsih nemarnih norčij, vsih nespodobnih pesmic, kvant in burkov. Ne smejaj se, ne kaži dopodajenja nad tacimi rečmi. Derži se raji zmirej modro, opominjaj razujzdane ljudi molčati ali pa pogovor na kaj družiga

obračaj. Zapusti jih, če nič ne pomaga.

4. Bodi spodoben in sramožljiv, tudi če si sam. Spoštuj samiga sebe, ker si *ud Jezusa Kristusa, tempelj božji. Bog vse vidi*. Ne stori nič, česar bi se sramovati mogel.

5. Vadi se že v mladosti sam sebe po keršansko zatajevati. To je potrebno; odtergaj si večkrat prostovoljno nekoliko jedi in pijače, spanja, govorjenja, pogledovanja in poslušanja — tudi perpušeniga veselja. Uči se v malih perpušenih rečeh *premagovati samiga sebe*, de se boš v težjih premagati mogel, kadar ti bo treba, si kako neperpušeno veselje odreči.

6. Vari se *postopanja*, ki je vsih hudobij začetek. Počni tudi ob praznikih kaj koristniga, da ne boš imel perložnosti, se s hudimi rečmi ali mislimi pečati. Kadar po noči spati ne moreš, misli, da je Bog povsod pričujoč, da mora vsak umreti, misli na večnost — moli. Ne leži — tudi ob praznikih nikoli, iz lenobe ali mehkužnosti v postelji, če je čas vstati. Če se že per vstajanju ne moreš premagati, kako se boš podnevi premagal, kadar velike skušnjave pridejo!

7. Vari se *nevarnosti* — perložnosti grešiti, kolikor moreš. Že to je greh, če se prostovoljno in lahkomisljeno v kako nevarnost podaš.

Beži pred hudobno družino; bolj nevarna in kužna je kakor kuga. Večidel mlade ljudi slaba tovaršija spridi — ob nedolžnost perpravi. Kdor pride med volkove, mora z njimi tuliti.

Ne daj se zapeljati ali nago-varjati; ne poslušaj hudobnih ljudi, če ti pravijo, de to ali uno ni greh. Saj sam veš, kaj ni prav; vest ti pové. Ako nedolžnost in čednost zasmehujejo, se ne daj premotiti; v sercu te morajo vender še čislati in se sami sebe sramovati.

Hudih zgledov ne posnemaj; zapeljejo. Ne misli nikoli: „Saj drugi tudi tako delajo!“ Če se drugi v brezno zagreznejo, ali

se hočeš ti tudi? Kar ni prav, ne more prav biti, ko bi *tudi vsi* to delali. Široka cesta, pravi Jezus, po kateri veči del ljudi hodi, pelje *v pogubljenje*. Perzadevaj si raji po ozki stezi v nebeško kraljestvo priti.

8. Večidel per vsih *zbirališih* in *razveseljevanjih* mladih ljudi se vse *nespametno* godi. *Perplesanji* nedolžnost obledi, domu grede k grobu hití; *pijančevanje* spodkopuje zdravje in premoženje, *vasovanje* — *ponočevanje* pelje v pekel.

9. Z osebami družiga spola ne hodi nikoli sam, ne bodi nikoli preveč z njimi perjazen. Ognja ne k slami! Ako ravno v začet-

ku nič hudiga v sercu nimaš; tvoja čednost je vendar v nevarnosti.

Večidel posvetna ljubezin žalostno mine — z gréham. Iz grešniga znanstva nikoli srečen zakon ne pride. Kako se zamo-rejo taki zakonski ljudjé resnično ljubiti in čislati? Kakšen izgled bodo taki kdaj svojim otrokam zapustili?

10. Če si v kaki zavezi — v kaki hiši ali službi, kjer se napeljevanju k grehu skorej ubraniti ne moreš, jo zapusti, pred ko moreš; naj velja, kar hoče: *biti mora!* To bi bila nar bližji perložnost k grehu, v kateri bi brez greha ostati ne mogel. Pojdi

tedaj proč, odtergaj se — in zaupaj v Boga; on te ne bo zapustil. Kar boš pa iz ljubezni do čednosti — do Boga storil, se ti bo gotovo še v tem življenji — in v unim večno dobro povernilo! Bog ti bo vse poplačal.

Čuj tedaj, vari se nevarnosti; to je nar. pervo in nar. bolj potrebno. Čuj in

M o l i !

Ko je enkrat učencam serce upadlo, so Jezusu rekli: Kdo more per tacih nevarnostih, v tacih skušnjavah zveličan biti? In on jim je odgovoril: „*Kar je ljudem nemogoče, to je Bogu mogoče.*“ Luk. 1, 8.

O ljuba mladost! ti se sama ne moreš varovati; torej se derži Boga: moli, prosi ga večkrat in serčno, de te s svojo dobrotljivostjo in vsigamogočnostjo varuje in ti pomoč da, de bi čul in se za-nj bojeval.

Dokler boš rad in pobožno molil, Bog gotovo ne bo perpustil, de bi grešil. Kadar pa človek molitev opuša, grešiti začinja. Torej:

1. *Moli.* Imej Boga, svojiga vsigavedniga Očeta in sodnika vedno pred očmi in v sercu — podnevi in ponoči, bodi si sam ali v družini. Kar koli storiš ali storiti hočeš, imej Boga pred seboj.

2. *Vsak dan* prosi Boga, de te na tvojih nevarnih potih vodi in varuje. Pomisli *vsako jutro*, kako se zaderži v okolišinah, v ktere bi priti utegnil. Pomisli *zvečer*, kako si se res zaderžal. Ponovi *podnevi* večkrat svoje dobre sklepe, zlasti pred kako nevarnostjo, če se je ne moreš ogniti — in pojdi s pobožnimi mislimi k pokoju.

3. Ob času *skušnjave* prosi Boga pomoči, poglej svojiga križaniga Jezusa; glej, kak zleg je greh — kaj je mogel terpeti, de je tebe odrešil! Ali bi bil zate zastonj svojo kri prelil? Izgovarjaj pobožno in z zaupanjem presveto ime *Jezus*. Misli

na smert — na večnost. Reci s serčno stanovitnostjo: „Nak! nočem! Bog me obvari!“ In on te bo obvaroval.

4. Nedelje in praznike dobro praznuj. V téh dnevih se sicer nar več grehov stori; mladost se zapeljuje; nedolžnost in čednost se pogublja.

Pridi, kolikorkrat ti je mogoče, v svojo farno cerkev k službi božji. Poslušaj pridno božjo besedo, pridigo in keršanski nauk. K sercu si jo vzemi in ohrani jo v sercu. Spomni se tisti dan in tudi v tednu večkrat tega, kar si dobriga slišal.

Pridi tudi popoldne, če moreš, v cerkev k očitni službi božji in

tudi še zunej té sam natihim svoje molitve opravljaj, ter pre-mišljuj sveti križev pot. Premi-sli, kaj je Jezus iz ljubezni do tebe terpel — kako drago te je odkupil. — Obiskuj ga v pre-svetim rešnjim Telesu; odpri tu-kaj v veri in v zaupanji svoji-mu božjemu perjatlu in Odreše-niku celo svoje serce. Jezus — Jezus naj ti bo vse v vsim.

Postoj večkrat na pokopališi in misli: „Koliko jih tukaj leži, ki so bili mlajši in močnejši, ko jest. Bili so, kar sim jest; in jest bom, kar so oni — morde kmalo gnjiloba, prah in pepel.“ — „Spomni se poslednjih reči, in ne boš vekomaj grešil.“

Beri ob praznikih in nedeljah tudi doma lepe bukve; vadi se lepih djanj, ljubezni do bližnjiga in usmiljenosti; svari tudi druge, kolikor moreš, de ne bodo v nevarne tovaršije in veselice zahajali. Obiskuj bolnike. O! per bolnikih se more mladost veliko koristniga učiti.

5. *Spovej se in perstopi k svetimu obhajilu večkrat, dobro perpravljjen in s pobožnim sercam. Tvoj spovednik naj ti bo nar bolji perjatelj in svetovavec; nebeški kruh naj ti bo nar bolji pomoč zoper tvoje slabosti.*

6. Časti s pobožnim sercam prečisto devico Marijo, mater božjo. Misli si njeno lepo živ-

ljenje, njeno čistost, njeno pohlevnost, kadar se njeni prošnji perporočáš — in posnemaj jo.

* * *

Ako si bil tako nesrečen, de si se zoper čistost pregrešil, objokuj in obžaluj ta greh vse svoje dni! Svoje nedolžnosti res ne moreš več nazaj dobiti! — Pa poboljšati se zamoreš — poboljšati se moraš; odslej sicer se v zmirej večji grehe zakoplješ in v pogubljenje hitiš.

Ponižaj se torej pred Bogam in pred ljudmi; spoznaj svoje slabosti; uči se v prihodnje bolj skerbno čuti, bolj moliti, de zopet ne *grešiš*. Hiti, oh! hiti k

božji milosti — svojimu spovedniku, spovej se s skesanim in odkritim sercam — nič ne zamolči, nič ne perkrivaj, nič ne zmanjšuj; drugač ne dobiš odpušnja; ne upokojiš svoje vesti.

Poboljšaj se resnično in stanovitno. Raztergaj vezi greha — ogibaj se nevarnosti, perložnosti. Perzadevaj si vse hudo, kar si z greham storil, zopet popraviti, kolikor je v tvoji moči, in zaupaj v neskončno usmiljenost božjo, ki ne želi pogubljenja grešnikov, ampak, de se spreobernejo in poboljšajo. —

II. Za mladenče posebno.

Pomisli večkrat, keršanski mladenec! pomisli dobro, kako *čuj* in *moli*, de se vse nečistosti obvaruješ in celo nič ne storiš, ne govoriš, s komur bi tudi druge k temu grehu zapeljati utegnil. Vtisni si torej sledeče nauke dobro v serce:

1. *Spoštuj samiga sebe*, poslušaj vselej opominovanje in svarjenje svoje vesti. Bog vidi tebe, vidi vse. Ne stori nič, česar bi se sramovati mogel, nič, če ne veš dobro, ali je zoper sramožljivost in spodobnost ali ne.

Veliko, veliko mladih ljudi ne posluša svoje vesti; marsikteri si na skrivnim kaj storiti upa, česar se spovedati sramuje.

Če tedaj dvomiš (cvibljaš), ali je to ali uno greh ali ne — ali je spodobnosti nasproti ali ne, tega nikar ne stori, prosim te, nikoli več; sicer se nesrečniga storiš na duši in na telesu, časno in večno; ne stori več kaj taciga in spovej se. Tudi spovednik te bodo perjazno opominovali in svarili.

2. Imej tudi nedolžnost družih v časti.

Vari se vsiga nesramniga govorjenja. Strup je, ki dušo umori. Nedolžni po njem sramožljivost

zgubé; razujzdani ljudjé se še bolj razujzdajo. Ena sama nesramna beseda je večkrat mnogih hudih grehov kriva. Kako bi mogel enkrat toliko lastnih — toliko ptujih grehov z Bogam porajtati? Vari se, nedolžne duše z zasramovanjem od dobriga odvracati, ali jih celo s prederznimi norčijami k grehu napeljevati — z zvijačo ali s silo nedolžnost zapeljati. Ali hočeš hudoba biti, in tako drago rešeno dušo svojimu Zveličarju iz rok iztergati in seboj vred v časno in večno pogubljenje pogrezniti?

3. Vari se nar bolj grehov, ki k nečistosti napeljavajo ali pa

lahko hude navade postanejo, katerih se težko ali pa nič več znebiti ne moreš. Česar se mladeneč navadi, se mož ne odvadi.

Vari se zato nezmerniga pitja. Nobeniga greha se ljudje manj ne varujejo, nobeniga ložej ne navadijo, in nobeniga težej ne zapusté, kakor *pijančevanja*. Nasledki pijančevanja so strašni. Pijan človek je enak vozu, kteriga divji konji vlečejo in voznika nima. Kteriga več pamet ne vodi, v svoji nespameti vse hudobije stori. V treznosti se mora sam sramovati in dostikrat ojestro pokoriti, kar je v pijanosti storil in govoril.

Kadar mladenča hvalijo, pra-

vijo: „Nič hudiga se od njega ne vé;“ tudi *pijanec* ni, tudi ne *igravec*.

4. Ne *igraj* tudi ne! Igraj malokdaj — le za kratek čas, ne iz navade ali zavolj dobička, — nikoli ne preveč, za velike denarje — z goljufijo. Per igri še nihče ni obogatel; marsikteri pak je že v revšino in siromaštvo peršel — dostikrat z ženo in z otroci; marsikdo je zavolj igre hudodelnik, tát in preklinovavec postal, ali še celo obupal.

5. Premaguj se v jezi, de ne boš klel, zmérjal, rotil. Kletev ne pomaga nič, škoduje pa zelo. Boga in ljudi razžališ. — Drugi se pohujšajo in kletev utegne

tebe samiga zadéti. Premagaj se; zatiraj jezo, molči — pomisli, kaj govoriš; zapusti vse, kar bi te k jezi dražilo — *silo si stori!*

6. Opušaj vse, kar bi tvojimu dobrimu imenu škodljivo biti utegnilo — *kār je gerdo in nesramno.* Kar ni prav, misli, de je hudo.

Sramuj se lagati: mož beseda! vari se goljufije. Poštenost nar dalj obveljá. Ne ukradi nar manjši stvarice ne; tudi kdor vé nar ukrade, je tát.

Ne daj ljudem perložnosti od tebe govoriti, de si postopač ali sicer zanikern. Dragi čas mladosti urno preteče — in se več ne verne. Bodi tedaj priden in

delaven; perzadevaj si pred vsim tega naučiti se in razumeti, kar boš v svojim prihodnjim stanu potreboval, de si boš svoj živež pošteno in po pravici služiti mogel. Če si bolj priden in perpraven, bolje se ti bo godilo. Če zdaj več seješ, več boš perdelal — in Bog te bo požegnal.

III. Za device.

Ti keršanska deklica! posebno čuj in moli, de si nedolžnost in čistost ohraniš, ker ima tvoj spol tudi še posebne nevarnosti.

2. *Necimernost in želja dopasti*, ktera je tvojimu spolu tako rekoč perrojena, je prav velikokrat perva stopnja k grehu.

Prava *devica*, pravi apostelj, želi le Bogu z bogaboječo, čisto

dušo dopasti — in ravno s tem bo tudi vsim dobrim ljudem dopadla — nečimernih in spridenih ljudi pa ne porajta. Njih dopadajenje bi ji ne bilo v čast, ampak veliko bolj v sramoto — v padec.

2. Prevelika lepotija, nespa-
metna noša in prederzno vede-
nje so zanjke, v ktere se lahko
vjameš. Veliko jih je ob prazni-
kih zavoljo napuha — per delu
pa zavoljo zanikernosti ali pa
zavolj zložnosti nespodobno in
pohujšljivo napravljjenih. *Čed-
nost je lepota, in spodobnost
nar lepši lepotija tvojiga spola.
Nespodobnost in nesramnost pa
nar večí sramota.*

3. Blebetavo in zijalasto dekle
ne more dolgo nedolžno ostati
— in bo tudi svojo norčavost
kmalo objokovati mogla. Glej,

kako prederzno in neskerbno muha okrog svetle sveče ferfrá — se osmodi in — mertva na tla cepne.

4. *Iz sprehóda* in od povasovanja se nikoli bolji domu ne pride. Mlade drevesca ob cestah se nar poprej od neporednih ljudi poškodvajo. Ne postopaj po ulicah; ostani zlasti ponoči doma. Ne hodi nikoli sama predeleč od doma, tudi ne sama po daljnih potih, po polji ali gošavi — boji se *roparjev in ubijavcov* — *nedolžnosti*.

5. Veliko jih je, ki preveč in prezgodaj na tako imenovano preskerbljenje mislijo, in ravno tako svoj cilj zgrešijo, ker se slabih pomočkov poslužijo. Kaj dobriga more pameten človek od grešniga znanja perčakovati! Bodi le pobožna in pridna; potém

bo Bog gotovo tudi za-te skerbel. Le misli: Bogaboječ človek vselej pred vsim drugim na dobro zadržanje gleda, z malo-pridnim možem ti pa nič pomagano ni. Veliko jih je, kakor morde sama veš, ki so poroke komaj perčakovale — ki so pa že drugi teden klaverno glavo obešale.

6. Bodi *stanovitna* in *previdna*, če se ti zapeljivec bliža.

Zaupaj, tode glej komu! Ti-hotapcam nikar ne zaupaj, ki se celo sveto in nedolžno nosijo, de bi te ložej vjeli. Vari se vsakiga razujzdaniga človeka, bo naj *kteriga stanu koli*.

Vari se *perlizovavcov*. Oni nimajo nič dobriga v sercu; oamiti in oslepiti te hočejo, de bi svoj hudobni namen zakrili. Kteri se ti perlizuje, ta te zaničuje

kakor uno nečimerno revo; zaničaj ga tudi ti kakor neslaniga in zvijačastiga človeka.

Kar ti *nesramen človek* objubi, nikar mu ne verjemi; goljufa te, kakor je tudi druge goljufal. In če tudi per besedi ostane, kako pa moreš po grešnim življenji srečen zakon in žegen božji upati? Kdor te resnično ljubi, ta bo pred vsim tvojo čednost v časti imel.

Ne daj se z nikakoršnim darom oslepiti in vjeti; drago ga boš mogla s svojo častjo in nedolžnostjo plačati. O kolikokrat se nedolžnost za kak rudeč trak, za en ples, za požirek vina proda!

Kadar se kaka kača proti tebi zaleti, *béži* ali pa *udari* na vso moč! Če te hudoben človek prime, beži, če moreš — iztergaj se mu, kliči na pomoč! — uda-

ri! le na vso moč udari! nič se ne boj, kakor samo greha: va-gaj vse za svojo čednost — in še več kakor za svoje življenje. Bog da devičji roki pomoč, ki se za njegovo čast in za svojo nedolžnost bojuje.

7. Pijaniga človeka se ogni, kakor stekliga psa. Vari se skerbno, de se sama nikoli ne upijaniš; ob svojo čast in čednost bi peršla. Tudi ni na svetu nič gerjiga, kakor je pijana ženska. Ako se hočeš tega vsi-ga varovati — ne hodi nikoli v pivnice (oštarije).

Ne hodi na *plesiše*, prva stopnja per plesu je velikokrat prva stopnja k grehu.

8. Ne spi na polji — ne per peči; ne per ognjiši, ne na svi-slih ali hlevih; pojdi v svojo kamrico in zakleni se vanjo. Mo-

škimi nikoli ne sveti, kadar grejo ven ali pa spat; ponoči ne imej nikoli nič per oknu opraviti. *Gluha in mutasta* bodi! — Ne hodi nikoli med ljudi, če nisi vsa in spodobno napravljena. —

9. V boleznih se nobenemu človeku ne zaupaj, od kteriga nisi prepričana, de ima Boga pred očmi. Zdravnik naj bo vselej pričo staršev per tebi. Bodi tukaj zlasti previdna, sama ne hodi k njemu! Duša je več vredna, kakor življenje.

10. Čistosti ne moreš ohraniti, če se ne varuješ skerbno tudi družih grehov, kteri bi te k nečistosti napeljevali ali saj milosti božje obropali, brez ktere čisto živeti ni mogoče.

Torej bodi *ponižna*. Kar si, si le po milosti božji; če vidiš, de drugi padejo, jih pomiluj in

pomisli, de so slabi — spoznaj tudi ti svoje slabosti; misli, de bi sama v tacih nevarnostih, tacih skušnjavah nič bolji ne bila. Naj te to opominja! Prosi še bolj serčno Boga, de te varuje, de tudi ti ne padeš in še globokejši.

Bodi varna v svojim govorjenji: govori malo, misli veliko, kako bi Bogu dopadla. Vari se *jezičnosti*, če se hočeš greha varovati. Ne *obrekuj* in ne *grajaj*. Oh, kako rad vsak druge slabe vidi — iz samoljubnosti in napuha, de sebe čez druge povzdigne. In če se ravno zoper čistost ne pregrešiš, se pa s svojim hudim jezikam zoper zapoved keršanske ljubezni do bližnjiga pregrešiš.

Bodi postavna in modra — pa vender krotka in perjazna — ne

samoglavna, ne sovražna, ne čmerna, s tem sama sebe in čednost pogerdiš.

Sovraži vso hinavšino in hlimbo, katero Bog in vsi dobri ljudje sovražijo. Ne pušaj vnemar nobene čednosti, molitve ali kaj družiga dobriga iz strahu pred ljudmi; ne stori pa tudi nič zavoljo časti — za tó, de bi te ljudje vidili in hvalili.

Samo s pravo in nehinavsko pobožnostjo boš božjo milost dosegla, ktere ti je per tolikih nevarnostih in hudih skušnjavah k čednosti in k zveličanju potreba.

IV. Za sinove in hčere.

Spoštuj očeta in mater, de se ti bo dobro godilo na zemlji in de boš dolgo živel.

1. De očeta in mater spoštu-

ješ, pokaži z *besedo* in v *djanji*. Ne revskaj z njimi in nikar ne jezljaj; ne govori zaničljivo od njih. Ne sramuj se njih revšine in njih nizkiga stanu. Imej potrpljenje z njih starostjo in z njih slabostmi; tudi oni so veliko zavoljo tebe terpeli in prenesli.

2. Bodi svojim staršem v vsih perpušenih rečeh *pokoren*. Ravnaj po njih dobrih naukih in opominovanjih; slušaj jih zlasti, kadar ti kaj napčniga — hudobne tovaršije, nevarne znanstva povasovanje in ponočevanje 'pre-povejo. Nepokoršina bi ti bila velik greh.

3. *Ljubi* svoje starše; delaj jim veselje, kjer in kakor moreš, pomagaj jim povsod na duši in na telesu. Pomagaj jim zlasti z vso ljubeznijo in z vso skerbno-stjo, če so revni, stari in bolni.

Ljubezni do staršev ne moreš bolj pokazati in je bolj poverniti, kakor z *dobrim zaderžanjem*. To jim je nar ljubši; to je prava nar boljši zahvala.

4. Ne vzemi svojim staršem nič, ne dnarja ne družih reči. Zares tatvina bi bila, ktere bi se tudi nad svojimi brati in sestrami kriviga storil; tudi bi iz tega veliko hudiga natolcovanja peršlo in bi lahko kakiga družiga v hiši tatvine obdolžili, ki bi je ne bil kriv.

5. Svojim bratom in sestram tudi nič žaliga ne stori, ne ruj, ne prepiraj se z njimi.

Ne obteži poslam na nobeno vižo njih že sicer težkiga stanu; bodi z vsimi miren in perjazen. —

Pa z nikomur se preveč ne pečaj; bodi z vsimi v hiši *enako*

perjazen. Nad nobenim se ne huduj; povej rajši svojim staršem, če per bratih in sestrah ali per družini kaj napčniga zagledaš, de jih *starši* posvaré.

Otrokam, ki starše ljubijo in spoštujejo, je Bog svoj blagoslov ali žegen obljubil na zemlji in v nebesih. —

Gorje, gorje pa otrokam, ki svoje starše zaničujejo in z njimi terdo in gerdo ravnajo, ali ki jim s svojo nepokoršino, s svojim hudobnim zaderžanjem celó življenje grené in krajšajo! Vse, kar svojim staršem žaliga storé, se bo nad njim izšlo — še v tem življenji. Kako ojštra bo sodba božja po njih smerti! — Bog je po Mojzesu govoril: *Kdor očeta in mater preklinja*, — jim kaj hudiga voši ali stori — *naj umerje.* Mark. 7, 10.

V. Za posle.

„*Bog ne gleda na imenitnost človeka*“; on ne gleda na stan, ampak na življenje. Njemu je keršansk, priden hlapec tako ljub, kakor velik gospod; gospa mu ni nič bolj imenitna, kakor pobožna zvesta dekla.

Ako te je Bog za posla namenil, se podaj voljno v njegovo sveto in dobrotljivo voljo, in misli: Mogoče mi je v tem stanu tako, kakor v drugim Bogu dopasti, in ložej mu dopadem in zveličanje dosežem kakor v kakim bolj imenitnim stanu.

Spolnuj le svojo dolžnost in vari se greha in vsake krivice, katero posli tolikrat store.

1. Bodi ubogljiv svojim zapovednikom v vsim, kar je prav. Bogu služiš, če po njegovi volji ljudem služiš. Stori vse voljno

in veselo, tode ne le samo vpričo svojih gospodarjev, ampak tudi, kadar te ne vidijo. Bog te vidi, on te bode tudi plačal.

Stori svojim gospodarjem vse, kar bi ti hotel imeti, de bi ti služabniki storili, ako bi bil sam gospodar; delaj jim pridno, kakor de bi sam zase delal; vari njih reči, kakor de bi tvoje bile.

Kar iz zanikernosti ali lenobe per delu, per živini ali per drugih rečeh zamudiš ali spridiš, je tako, kakor de bi bil ukradel. Zakaj se služabniki imajo in plačujejo?

2. Bodi zvest in pošten — v malim kakor v velikim. Kdor po majhno večkrat kaj vzame, se škoda velika naredí — tedaj tudi velik greh. Kako težko stane, toliko poverniti!

Ne plačuj si sam skrivaj, če se ti plačilo premajhno ali živež preslab zdi. Poterpi, de kaj bolj-šiga dobiš. — Boljši je terpeti, kot težko vest imeti.

3. Če nimaš praviga vzroka, pred *odločenim* časam iz službe ne hodi. To bi bilo greh, ker je zoper pogodbo in ker večidel hiši škoduje.

4. Govori vselej *resnico* — ta ti nar bolj po svetu pomaga. Kdor se enkrat zlaže, se mora tudi desetkrat včasi zlagati, de bi se izrezal; pa še mu ne obstane. — Sramuj se! Lažniku ne verjamejo, če tudi *resnico* govori.

5. Ne bodi *jezičen*, vari se podpihovanja; to je gerdo, in dela zaméro in prepir, podira mir v hiši, — v zakonu, in tebi samimu dobro ime obropa.

6. Tistim, ki s teboj služijo, in vsim per hiši bodi perjazen in postrežin; pomagaj jim, kjer in kakor moreš in smeš. — Tode ne pečaj se pa z nikomur preveč; nobenimu preveč ne zaupaj, bodi vsim enako dober in čez nobeniga ne vleci. Vsak je tvoj bližnji.

7. Ne delaj se *ptujih* grehov kriviga, ne s *svetvanjem*, ne s *pomaganjem*. Ne strezi nikomur v hudobnih rečeh, tudi hudobije ne perkrivaj — ne molči! Govori! tvoja dolžnost je to; — povej staršem ali gospodarjem, če per otrocih ali per teh, ki so s tabo v službi, kaj slabiga v hiši ali pa zunaj doma vidiš, pa tega sam ne moreš ustaviti, de oni ustavijo.

8. Tudi če te kdo k grehu nagovarja ali pa tvoji čednosti streže, povej gospodarju ali pa gospo-

dinji. Ako ti nihče pomoči ne da, tirjaj svoje plačilo in vzemi slovo in pojdi od hiše. Zapusti perložnost greha, če ne, prideš v pogubljenje.

9. Misli v mladih dneh na starost; bodi *priden*; dobro *oberni*, kar imaš; ne zapravljaj brez potrebe. Vari se nezmerniga pitja, igranja in predrazih oblačil. Tudi si moraš svoje krajcarčke zaslužiti in še ne veš, kako jih boš še kervavo potreboval. Veliko pijancev in igravcev mora v starosti beračevati — še pred durmi tistih, kjer so se nekdaj bahali ali zapravljali. — Drugi morajo lepe oblačila, za ktere so v mladosti ves svoj zaslužek izdajali, v starosti in v sili pod nič prodajati — de se nasitijo.

Cerkvene pesmi.

Pesem per sveti maši.

Pred Bogam pokleknimo,
 Povzdignimo serce,
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje.
 Ta dar presvete maše,
 Sprejmi od nas, o Bog!
 Naj zbríše grehe naše,
 Naj var'je nas nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga;
 O težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da.
 Marija, vsi svetniki,
 Pomoči pros'mo vas,
 Smo grešniki veliki,
 O Kriste, usmil' se nas!

Gloria.

Bogu bod' čast in hvala!
 Na zemlji mir ljudem;
 K' je milost božja dala
 Rešenje vsim stvarjem.
 Bog! hvalo ti pojemo,
 Prišel si greh odvzet;
 Ti slavo, čast dajemo;
 Ti sam, o Bog, si svet!

Evangelij.

Bog sam nam oznanuje
 V življenje srečno pot;
 Tamoto razsvetljuje,
 Nas var'je grešnih zmot.
 Kristjani! poslušajmo,
 Kaj Jezus nas uči:
 Po njem se vsi ravnajmo,
 De vsak sveto živi.

Kredo.

To ver'jem, Bog nebeški,
 De ti si stvarnik moj;
 Odrešil rod človeški
 Je Sin edini tvoj;

Svet' Duh per nas prebiva
 Od Jezusa poslan,
 Od njega moč dobiva
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog! oznanil,
 Kar je tvoj Sin učil,
 V katoljški cerkvi hranil,
 K' je za-njo kri prelil:
 To ver'jem vse resnično.
 Le Bog pomoč mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 De pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi, Bog, Oče večni,
 Od nas prečisti dar,
 Ga grešniki nesrečni
 Damo na tvoj altar.
 Za svoje hudobije
 In celiga sveta,
 Naj nam jih čisto zmije,
 Nam tvojo milost da.

Ponižno vsi pošljimo
 Ta sveti dar v nebó;
 Gospod Boga prosimo,
 De mu prijeten bo.

De naj mu bo češenje,
 Spodobna večna čast,
 De dušam da življenje,
 In cerkvi božji rast.

Sanktus.

Svet, svet, svet Bog nebeški!
 Oblast imaš čez vse,
 Ves svet, ves rod človeški,
 Ti hvalo, čast daje.
 Naj vedno hvaljen bode,
 Češen in povikšan,
 Odrešit vse narode
 Od Boga nam poslan.

Po povzdigovanji.

O angelci! hitite
 In pridite z nebes,
 Z nam' sveti kruh molite,
 Ni več kruh, Bog je res.
 Počutkam vsim telesa
 Je Jezus tukaj skrit;
 De b' skorej šli v nebesa
 Ga gledat in častit.

Ti Jezus, se usmili
 Duš bratov in sestric,

De bodo mir dobili,
 Odreši jih iz vic.
 De gremo k teb' prebivat,
 Nam grešnikam tud' daj
 Nebeško luč uživat'
 S svetniki vekomaj.

Naš duh, o Bog, ti poje;
 Češen bod' Oče ti;
 Kraljestvo pridi tvoje;
 Naj se, kar češ, zgodi;
 Daj nam naš kruh, jed zdravo,
 Dolge odpusti nam,
 Ne peljaj nas v skušnjavo,
 Otmi sovražnikam.

Med sv. obhajilam.

Moj Jezus! tebe vžiti
 Iz serca jes želim:
 Pa k teb' ne morem priti,
 Ker tolikokrat grešim.
 Operi dušo mojo,
 Slabosti njene veš;
 Pokaži milost svojo,
 De v duhu v mene greš.
 O Jezus! k meni pridi,
 Preženi grehov noč,

De duša moja vidi
 Dobrote tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,
 De dušo mi živiš;
 Z menoj se terdno skleni,
 Me srečniga storiš.

Per koncu svete maše.

Svet' dar smo dokončali,
 Odpeli čast Bogu;
 Očetu darovali
 Njegoviga Sinu.
 Mertvim in živim sprava
 Za grehe naj bo to;
 Naj nam bo vsim zastava,
 De pridemo v nebo.

Pesem per pervim žegnu.

Vsi ponižno počastimo
 V zakramentu Jezusa,
 Na kolenih ga molimo,
 Svojiga zveličarja.
 Na altarji on stanuje,
 Če ga tudi vidit' ni;
 Živa vera nam spričuje,
 Kar ne vidijo oči.

Per drugim žegnu.

Vse stvari naj mu pojejo,
 Svetim' trojnemu Bogu,
 Naj Očetu čast dajejo,
 Naj zahvalijo Sinu,
 Svetim' Duhu, ker se shaja
 Od obeh od vekomaj,
 Naj se čast in hvala daja
 Večne čase kakor zdaj.

Pesem per sveti maši.

Kirie.

Pred stolam tvoje milosti
 Tvoj verni ljud kleči;
 In tebe, Bog, v ponižnosti
 Svojiga serca časti.
 Stor' milost tem, kater' želé
 V solzah oprat' lastne dolgé;
 Odpusti, Oče! grešnikom,
 In skaži se dobrotljiv nam,
 Dobrot-ljiv nam,
 Dobrotljiv skaži se nam.

Ob dari tvoje smo prišli,
 Kakor zgubljeni sin;
 In kakor ovce smo zašli,
 Zgubili tvoj spomin.
 Al' Oče vsiga usmiljenja,
 Na serca polne zgrevanja
 Z dopadajenjem dol poglej,
 In svojo milost zopet dej;
 In mi-lost dej,
 In milost zopet dej.

Sej vsi smo delo tvojih rok,
 In tvoja lastna stvar;
 Opri slabost svojih otrok,
 Ti vel'ki gospodar!
 Za spravo zdaj darujemo,
 Tvoj'ga Sinu zročujemo;
 O Bog! skoz njega sveto kri
 Vse naše grehe nam odmi,
 Vse nam od-mi,
 Vse grehe nam odmi.

Gloria.

Čast bod' na visokosti
 Bogu na vekomej,
 In mir po širokosti
 Na zemlji bod' vselej.

V ponižnosti pojemo
 Teb' hvalo, trojni Bog!
 Od tebe zgol prejmemo
 Rešenje iz nadlog. (Dvak.)

Evangelij.

Iz tvojih ust izide
 Svet evangelium,
 Na dno leto se snide
 Vsih kristjanov um.
 Modrost nas sama viža,
 Resnica nas uči;
 Kdor se pod njo poniža,
 Ta srečno prav živi. (Dvak.)

Kredo.

Gospod, pred tabo s trepetanjem
 Te tvoja verna stvar spozna,
 In ver'je z živim spoštovanjem
 Na tebe praviga Boga.
 Tud' ver'je v tvoj'ga ljub'ga Sina,
 Spočet'ga od svet'ga Duha,
 Ko Jesova ga korenina
 V deviškim cvetji je svetla. (Dv.)

De je prišel iz zgol ljubezni
 Ljudi nas spraviti, Bog! s tebo;

De nase vzal je vsih bolezní,
 Prelil na križu kri svojo.
 De spet je vstal, pekel premagal,
 Na desnim tebi zdaj sedi,
 De nas bo enkrat vse prevagal,
 Sodnik pravični vsih stvari. (Dv.)

De sveti Duh nam cerkev viža,
 De bo do konca vedno z njo,
 De kdor se k njem' v solzah približa,
 Od grehov spet očišen bo.
 Zopet de enkrat bomo vstali,
 Vsih svetih družba sprosi nam;
 De bomo skupaj uživali
 Življenje večno z Jezusam. (Dv.)

Darovanje.

Tvoj mašnik zdaj daruje,
 Gospod! lete dari;
 Z njim tud' tvoj ljud zdihuje,
 In s sercam kvišk puhti.
 Čist kruh je ino vino,
 Za grehe naše dar;
 K tvoj'ga Sina spomino
 Je obložen altar. (Dvak.)

Vzem', Bog, leto darvanje,
 Dobrotljiv' Oče naš!

Omeči te zdihvanje,
 De nam spet milost daš.
 Le smert in kri presveta
 Tvoj'ga ljub'ga Sinu
 Nas tolaž', de bo vzeta
 Ta prošnja gor v nebo.
 (Dvakrat.)

Sanktus.

Poj: Sveti, sveti, sveti
 Je Bog in naš Gospod!
 Z angelci pojte: Sveti
 Si ti Bog Sabaot.
 V nebesih in na zemlji
 Vso hvalo, čast vselej
 Stvari, Bog! svojih jemlji
 Zdaj in na vekomej. (Dvak.)

Veseli vkup pojemo
 Iz serca celiga,
 Živo ga vsi sprejmemo
 Njega svoj'ga Boga,
 Ko nam v imenu pride
 Gospoda našiga,
 Ves svet se k časti snide
 Sinu njegoviga. (Dvak.)

Po povzdigovanji.

Poglej, o Oče! z visokosti
 Ves milostljiv na ta altar!
 Ti nanj postav'mo po dolžnosti
 Zdaj tebi dopadljivi dar.
 Ta dar je sam tvoj Sin edini,
 Iz zgol ljubezni darovan,
 Za nas prisojen umornini,
 Strašno na križi bil zaklan. (Dv.)

Slabosti vse on naše nosi,
 De nas pripravi v sveti raj;
 On pri Očetu za nas prosi,
 De b' z njim živeli vekomaj.
 Naj te ljubezen ta ognjena
 Skoz prošnje, Jezus, omeči,
 De se ta tvoje smerti cena
 Nad nami nikdar ne zgubi. (Dv.)

Agnus Dei.

Poglejte božje Jagnje,
 Kak toči svojo kri;
 Kako zdaj glavo nagne,
 Kako za nas medli,

On grehe nam odjemi,
 On nosi vse dolgé,
 Pokrajne cele zemlje
 Po njemu mir dobé. (Dvavr.)

Obhajilo.

Gospod! jez nisim vreden, (dvavr.)
 De b' tebe dans zavžil!
 Al' reci, de bom vreden, (dvavr.)
 Ter bodem zopet živ.
 V duhu te prejeti
 Iz serca jez želim;
 Daj, ženin naš presveti! (dvavr.)
 De milost zadobim.

Per koncu sv. maše.

Daritev smo končali,
 Ta dar je, Bog! tvoj Sin;
 Mi smo vsi skup spoznali
 Tvojih darov spomin.
 Skoz njega smo prejeli
 Rešenje iz naših vez;
 Zdaj zadnjič nam dodeli
 Svoj žegen iz nebes. (Dvavr.)

Adventna pesem.

Vi oblaki, ga rosite!
 Ali zemlja naj ga da!
 Ve nebesa ga pošljite
 Skor Zveličarja sveta;
 Milo so ljudje zdih'vali
 V grehah in v tami ječali,
 Bog je bil zemljó preklel,
 Greh nebo človeku vzal.

Oče se nebeški vsmili,
 Vidi tol'ko bolečin;
 De bi se ljudje rešili,
 Se ponudi Božji Sin;
 D'vico Gabriel pozdravi,
 In Marija čista pravi:
 Lej, pokorno je sercé,
 Kar Gospod mi zapové.

Zgodba sveta in vesela,
 Nam odklene vsim nebo:
 Lej, Devica je spočela,
 In Beseda je meso!
 Pred Gospoda pokleknimo,
 Njega milost zahvalimo;
 Blagor tebi, grešni svet,
 Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti že je spanja,
 Glas nebeški kliče nas,
 Dan se bliža, noč odganja,
 Zdaj prihaja srečni čas.
 Odverzimo vso hudobo,
 Oblecimo pa svetlobo,
 De preide grehov noč
 In nas vodi božja moč.

Ne živimo več pregrešno,
 Svet apostelj nas uči.
 Ne nečisto, ne požrešno,
 Nevošljivost naj beži;
 Naj se vsak pred njim poniža,
 Kter'ga prihod se nam bliža,
 De bo s čistim srcem vsak
 Le Zveličarju enak.

O Zveličar! pridi skorej,
 De se spolni, kar želim;
 O pernesi moč od zgorej,
 De se čisto spokorim;
 Ti pernesi mir nebeški,
 De ga vživa duh človeški;
 Daj, de pridem sodnji dan,
 Med ovce, na desno stran.

Božična pesem.

Poglejte, čudo se godi!
 Kaj mora nek to biti?
 Nebeški dan o polnoči,
 To mora kaj pom'niti.
 Lej angela pred nami stat',
 Luč svetla ga obsega;
 Od groze moram trepetat',
 Povejte, kaj bo 'z tega?

Tako pastirji govore;
 Pa angel se oglasi:
 Veselje oznanujem le,
 O srečni, srečni časi!
 Zveličar se nocoj rodi,
 Ni treba nič se bati.
 Je vbožen, v jaslicah leži;
 Lahko ga je spoznati.

Zaslišijo nebeških trum,
 Častit' Boga na nebi,
 Veseli mu ženejo šum,
 De svet otme v potrebi;
 Njih petja glas razlega se
 Vesélo po širjavah:
*„Mir vam, ki svete volje ste,
 Bogú čast po višavah!“*

Pastirji se razveselé,
 Slišaje to novico;
 Do Betlehema hrepené,
 Spoznat' žele resnico.
 Pogledat pojmo, pravijo,
 Kar angeli so rekli;
 Teko in se ne vstavijo,
 De k jaslim so pritekli.

Tam dete vgladajo lepó,
 De ni se moč nagledat',
 Tak ljubo in takó svetó.
 Želé mu povedat',
 De ljubijo ga iz sercá,
 De vse bi radi dali;
 Navke vse, katere da,
 De bodo spolnovali.

Tud' mi zdaj k jaslicam pojmo,
 In bod'mo ga veseli,
 Zahvalo, čast Bogu dajmo,
 De smo pomoč prejeli.
 Pozdravljen bod' zveličar moj!
 Vsak reci sam per sebi;
 De si prišel do nas nocoj,
 De bomo mi per tebi.

Velikonočna pesem.

Zveličar gre iz groba,
 Ob moč je smert, trohnoba!
 Velikonočno jagnje bil,
 Je zame drago kri prelil. Aleluja!

Tako je človek, rešen!
 In v brezno satan trešen!
 Smert nima svoj'ga zêla več,
 Odpert je grob in kamen preč! Alel.

Odrešil je očete
 Veliko časa vjete;
 Iz tme jih zdaj pelja s častjo,
 V zaperto z greham pred nebo! Alel.

Kako se svet'jo rane,
 Nevsmiljeno mu dane!
 Veselje angelsko verši,
 De smert je mertya, nas uči. Alel.

Je terdna naša vera,
 Resnica jo podpera:
 Zveličar je svoj grob prestal,
 Tud' nam bo vstat' iz groba dal. Alel.

Le kratka noč bo v grobi,
 Ko angel nam zatrobi;

Telo tud' potlej popeljá
Zveličar v raj, in smert neha. Alel.

Dopolnit naše želje,
Perpraviti nam veselje
Ti greš, Zveličar, pred menoj,
Prišel bom, upam, tud' za teboj. Alel.

Življenje spreberniti,
Tako daj k tebi priti,
Na desni pri Očet' sediš,
Od tam plačila vsim želiš. Alel.

Pred sodbo bom postavljen,
Po svatovsko napravljen,
S kervjo pa Jagnjeta opran,
Med njega svate svat bom djan. Alel.

Aleluja! Aleluja!
Aleluja! Aleluja!
Po tvoje, Jezus, bratam brat!
Daj nam vsim od smerti vstat'! Alel.

Pesem o binkoštnih praznikih.

Prid', sveti Duh! aposteljnám dan,
Ker si bil danes vanje poslan,

De čuda Božje pravijo,
Sovražnikam se vstavijo.

Prid', sveti Duh! te prosi kristjan.

Prid', sveti Duh! daj svoje dari,
In jih med svoje verne razli;

Resnico de poslušajo,
In nje sladkost okušajo.

Prid', sveti Duh! razsvetli nas ti.

Prid', sveti Duh! omeči serce,
Zažgi v kristjanih svete želje;

Ljubit', kar je pravičniga,
Se varvati krivičniga.

Prid', sveti Duh! ljubezni svete.

Prid', sveti Duh! podpiraj slabost,
Poterdi v sercih pravo svetost;

Daj, de se ne spotaknemo,
Iz poti ne premaknemo,

Prid', sveti Duh! ti naša krepkost!

Prid', sveti Duh! ti zvesti vodnik!
Veselje naše, naš pomočnik!

O vòdi nas do večnosti;
Pripelji nas do srečnosti.

Prid', sveti Duh! ti naš poterdnik!

KAZALO.

	Stran.
Predgovor	3
Zjutranja molitev	7
Kadar ura bije	12
Kadar si kaj napčniga storil	13
Ob času skušnjave in nevarnosti grešiti	13
Večerno opravilo	16

Jezus Kristus. Premišljevanja, tudi per sv. maši dobre.

Za advent	33
Za božič	36
Jezus Kristus, naš božji učenik	39

Keršanski nauk.

Ljubi Boga čez vse	41
Ljubi svojiga bližnjiga	44
Ljubi samiga sebe	48

	Stran.
Jezus Kristus, nar bolj popolnoma zglede	52
Jezus Kristus, naš Odrešenik	55
Kako Kristusovo terpljenje koristno premišljuj	57
Križev pot	60

Molitve.

O veliki noči	90
Jezus Kristus v nebesih	93
O binkoštih	96
Boga moliti	117
Zahvaljenje za božje dobrote	120
Molitev za vse ljudi	126
Od pokoršine do svojih staršev in predpostavljenih	128
Od sramožljivosti	132
Véra, upanje, ljubezin	143
Sveta maša	155
Sv. maša za bolj odrašeno mladost	192
Sv. maša za mertve	205
Litanije od vsih svetnikov	214
Lavretanske litanije	227
Od pokore	237
Molitev po spovedi	247
Molitev pred sv. obhajilam	250

Po svetim obhajilu	253
Pesem per sv. maši	298
Pesem pri pervim in drugim žegnu .	303
Pesem per sv. maši	304
Adventna pesem	311
Božična pesem	313
Velikonočna pesem	315
Pesem o binkoštnih praznikih . .	316

